

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS – TUESDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 15, 2009 • Vol. C Nr. 237

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-14-09

Lietuva ieško investuotojų užsienyje

Į sąrašą įtraukti tie projektai, kurie yra tiek pasistūmėję į priekį, kad juos jau būtų galima skelbti investuotojams. **Scanpix nuotr.**

Vilnius, gruodžio 14 d. (Delfi.lt) – Nacionalinis stadionas, Guggenheimo muziejus, pagrindinis oro vežėjas, nauja atominė elektrinė. Tai – keletas iš dešimties objektų sąrašo, į kuriuos užsienio įmonės kviečiamos investuoti Lietuvoje. Šį sąrašą parengė speciali darbo grupė, sudaryta ministro pirmininko tarnybos. Investuotojų forumo vykdančioji direktorė Rūta Skyrienė sakė teigiamai vertinanti šio sąrašo sudarymą, tačiau

kartu atkreipė dėmesį, kad svarbu ne tik prisikviesti investuotojus, bet ir įgyvendinti projektus.

Tarp dešimties investuotojams siūlomų objektų taip pat minimas suskystintų gamtinių dujų terminalas, „Rail Baltica“ geležinkelio atkarpa nuo Lietuvos-Lenkijos sienos iki Kauno, Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos logistikos centrai, giliavandenis jūrų uostas, „Via Baltica“ kelio atkarpa Mauručiai-Puskelniai.

„Kitos šalys tokius sąrašus buvo pasiruošusios, o Lietuvoje tokio dokumento nebuvo. Darbo grupė sudėjo tuos projektus, kurie yra tiek pasistūmėję į priekį, kad juos jau būtų galima skelbti investuotojams. Vienas iš reikalavimų buvo projekto realumas. Su šiuo sąrašu aukšti šalies pareigūnai vyks į užsienio šalis“, – sakė Lietuvos ekonominės plėtros agentūros generalinis direktorius Mantas Nocius.

Darbo grupės parengtame sąrašė brangiausias yra pirmoje vietoje įrašytas naujos atominės elektrinės statybų projektas. Nurodoma, kad jo vertė yra 3–5 mlrd. eurų (10,4–17,3 mlrd. Lt), antras pagal brangumą – giliavandenis jūrų uostas – 1 mlrd. eurų (3,45 mlrd. Lt).

Dokumente skaičiuojama, kad Nacionalinis stadionas galėtų kainuoti 130 mln. eurų (449 mln. Lt), Guggenheimo muziejus – 80 mln. eurų (276 mln. Lt), naujas pagrindinis oro vežėjas – 15–23 mln. eurų (52–79,4 mln. Lt).

PERIODICALS

Baigtos apklausos tyrime dėl CŽV kalėjimo

Vilnius, gruodžio 14 d. (ELTA) – Tyrimą dėl galimo slapto Jungtinių Amerikos Valstijų Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimo buvimo Lietuvoje atliekantis Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas (NSGK) pirmadienį baigė liudytojų apklausas. Pasak NSGK pirmininko Arvydo Anušausko, apklausta apie 50 liudytojų. Tai yra

daugiau negu buvo numatyta. Parlamentinis komitetas jau pradėjo rašyti išvadų projektą.

Pirmadienį komitetui pakartotinai liudijo buvęs Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovas Arvydas Pocius. „Mes tikslinomės kai kuriuos atsakymus, kurie mums atrodė arba neišsamūs, arba su prieštaravimais“, – sakė A. Anušauskas.

Pirmadienį taip pat buvo apklausti Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado pavaduotojas Sigitas Virketis, buvęs VSD Kontržvalgybos skyriaus viršininkas Vytautas Damulis.

A. Anušausko teigimu, trečiadienį jau planuojama svarstyti išvadų projektą, papildomų apklausų kol kas nenumatyta. Parlamentinio tyrimo

išvadas komitetas turėtų pateikti Seimui iki gruodžio 22 d.

Seimo NSGK Turniškėse apklausė kadencijas baigusius prezidentus Algirdą Brazauską ir Valdą Adamkų. Raštiškai buvo apklausta ir prezidentė Dalia Grybauskaitė. Komitetui liudijo nušalintasis prezidentas, europarlamentaras Rolandas Paksas ir kiti pareigūnai.

Lemonte šurmuliavo kalėdinė mugė

Čikaga, gruodžio 14 d. („Draugo“ info) – Praėjusį savaitgalį, gruodžio 12–13 d., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje vyko tradicinė kalėdinė mugė. Joje apsilankiusieji galėjo įsigyti įvairiausių meno dirbinių, papuošalų, knygų, lietuviškų maisto produktų, paskanauti „Kunigaikščių užėigos“ siūlomų skanėstų. Kaip ir kiekvienais metais, mugėje dalyvavo kelios visuomeninės organizacijos, pristačiusios savo veiklą.

D. Darbučio nuotr.

Atsistatydina saugumo vadovas

Vilnius, gruodžio 14 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė patenkino Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovo prašymą ir pasirašė dekretą dėl teikimo Seimui pritarti P. Malakausko atleidimui iš VSD generalinio direktoriaus pareigų.

Prezidentė D. Grybauskaitė teigia turėjusi „įvairiausių motyvų“ patenkinti P. Malakausko prašymą atleisti jį iš VSD vadovo pareigų.

„Motyvai, kurių nenorėčiau komentuoti, brendo seniai. VSD darbu iki galo nebuvo patenkinta“, – sakė D. Grybauskaitė.

Pasak šalies vadovės, P. Malakauskas eis VSD generalinio direktoriaus pareigas, kol Seimas priims sprendimą dėl jo atleidimo iš pareigų ir kol nebus pasirašytas dekretas dėl jo atleidimo. Po to, iki kol bus rastas naujas VSD vadovas, anot prezidentės, departamentui laikinai vadovaus vienas iš VSD vadovo pavaduotojų.

VSD atstovas spaudai sakė, kad saugumo vadovas iš pareigų traukiasi dėl asmeninių priežasčių.

Šiame numeryje:

- Sveikata. 10 žingsnių, apsisaugant nuo infekcijų ligoninėse (p. 2)
- Kas vyksta Kopenhagoje? (p. 3)
- M. Remienės skiltis (p. 3)
- Atlanta mieste paukščiai pračiulbėjo (p. 4)
- Nuomonė. JAV ekonomikos laukia lėtas atsigavimas (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Šventadienis (p. 8)
- Pasakojimas apie silkę (p. 8–9)
- Atsiminimai (134) (p. 9)
- Jaunimo centro metinė vakarienė (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.35 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Seniesiems metams baigiantis, o su jais užverčiant ir išskirtinius „Draugui“ metus, paskutinis dienraščio 100-mečio paminėjimo akordas turbūt bus anglų kalba JAV leidžiamo žurnalo „Litanus“ numeris, skirtas „Draugui“. Jame keturi įvairaus žanro straipsniai: Danguolės Kviklys istorinė dienraščio apžvalga su itin vertingais priedais; Mykolo Drungos žurnalistiniai prisiminimai, perpinti įdomia tuometinės išėivijos spaudos analize; Daivos Markelis nuotaikingas esė apie „Draugą“ ir jo skaitytojus ir Aurelijos Tamošiūnaitės kalbinis straipsnis apie pirmųjų dienraščio numerių kalbines dilemas ir pasirinkimus. Jei per šiuos metus galėjotės negalį savo amerikiečių draugų supažindinti su „Draugo“ šimtmete istorija, tai puikiai padės atlikti naujas „Litanus“ gruodžio numeris.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdienu, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Gyd. ONA RADZEVIČIENĖ

10 žingsnių, norint apsaugoti nuo ligoninėse įgyjamų infekcijų

Vienas iš dešimties ligonių, besigydančių ligoninėje, suserga „ligoninių infekcija“. Tai sudaro apie 2 mln. atvejų per metus, iš kurių 100,000 miršta, visa tai kainuoja 6,5 mlrd. dolerių. Tačiau yra būdų sumažinti šių susirgimų skaičių. Tam yra naudojamos naujos technologijos, taip pat atgaivinami seni, įprasti būdai.

NAUJOS TECHNOLOGIJOS

1. Paslėpti žymekliai

Kai kurie sukėlėjai, tarp jų MRSA bakterijos (stafilokoko, atsparūs antibiotikams), sukeliančios stafilokokines infekcijas, taip pat *Clostridium difficile* (C. diff), sukeliančios sunkius viduriavimus, gali išgyventi ant medicininės įrangos ir ligonių palatose net keletą savaičių. Ligoninėse yra nustatytos taisyklės valyti ir dezinfekuoti palatas bei medicininę įrangą, tačiau kaip patikrinti, ar tai atliekama kokybiškai.

Philip Carling, epidemiologas iš Caritas Carney Hospital Dorchester, MA, išrado nematomą skystį su fluorescentiniu žymekliu (marker), kuriu išpurškė ligoninių patalpas.

Personalui patalpas išvalius, naudojant juodą šviesą, buvo patikrinta kaip išvalyta. Nenuvalytos vietos švietė. Ypač blogai išvalyti buvo tualetai, telefonai, seserų iškviatimo jungikliai, laiptų turėklai. Atkreipus dėmesį ir tą pabrėžiant, būtų įmanoma pagerinti valymo kokybę nuo 44 proc. iki 77 proc.

2. Robotai padėjėjai (Robotic helpers)

Dezinfekcijai buvo panaudota SUDS. Tai dušo galvutės dydžio kubikai su rūką sukeliančiu mechanizmu viduje. Garinant vandenilio peroksida, galima puikiai dezinfekuoti visą medicininę įrangą, net EKG aparato laidus, taip pat ir palatas. Po šios procedūros patalpos bei medicininė įranga išlieka sterilūs net 2 paras.

SUDS dar nėra prekyboje, bet šiuo metu yra naudojama Bioquell Z. Tai nedideli aparatai, veikiantys panašiu principu, atrodantys kaip robotai, purškiantys dezinfekuojantį skystį. Po 90 minučių jų veikimo palatos bei medicininė įranga tampa sterilūs ir net nesijaučia dezinfekuojančių medžiagų kvapo.

3. Į kompiuterius įvedama informacija

– tai dar vienas būdas sumažinti ligoninių infekcijų skaičių. Į kompiuterį įvedama informacija apie ligonių atvykimą, išvykimą, perkėlimą į kitus skyrius, taip pat apie laboratorinius tyrimus. Pastebėjus kažkuriame aukšte ar skyriuje infekcijų protrūkių, galima greitai imtis priemonių tam sustabdyti.

Taip pat į ligoninių kompiuterius yra įvedama informacija apie chirurgus pagal kooperacinių komplikacijų skaičių. Tai yra anonimiška, neskelbiama visuomenei, bet chirurgas gali tai įvertinti ir padaryti išvadas.

4. Ligoninių maudymas

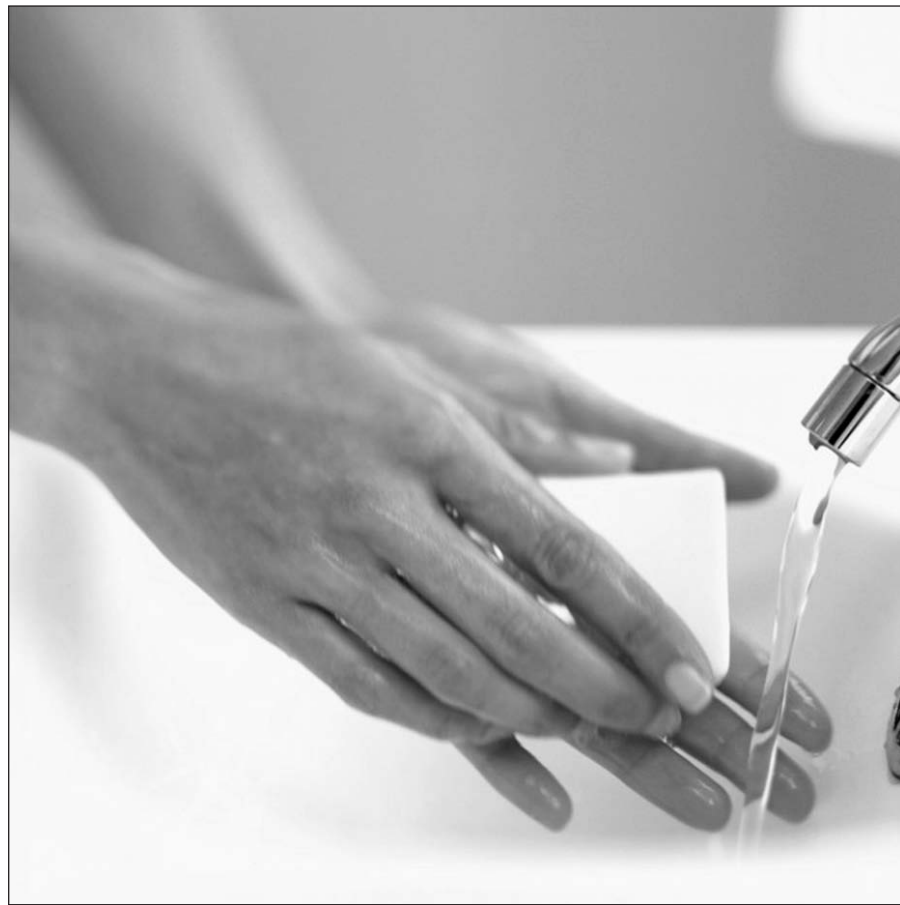
Žinovai siūlo ligonius, laukiančius operacijos, kasdien 2–4 dienas prieš operaciją prausti duše, naudojant antibakterinį muilą su chlorheksidino glutamatu. Tai padėtų sumažinti kraujo užkrėtimo atvejus (blood

pagrindu pagamintus rankų ploviklius (sanitizer) palatose, vestibuliuose, prie liftų, taip pat seserų postuose, sumažino ligoninės infekcijų skaičių – nuo 50 proc. iki 80 proc.

2. „Patikrinti dar kartą“

Tai leidžia geriau sutikrinti tai, kas yra paskirta ir atlikta ligoniui. Tokios formos yra naudojamos intensyvios terapijos skyriuose ir operacinėse, bet šiuo metu pradamos naudoti ir prie lovos esančiame ligonio aplanke.

Kai kurios ligoninės to reikalauja ir kiekviena seserų pamaina turi peržiūrėti šias formas, įvertinant, ar ligonis iki šiol turi kateterį, ar jis jam būtinas ir t. t. Tai irgi leidžia sumažinti ligoninės infekcijų skaičių.

Norint išvengti infekcijų, reikia „klausyti mamos paliepiamų plauti rankas ir tvarkyti kambarį“.

stream infections) kooperaciniu laikotarpiu.

5. Reikalavimas paviešinti

Dvidešimt penkios JAV valstijos priėmė įstatymą paviešinti ligoninių bendrinių (common) infekcijų skaičių ir šią informaciją padaryti prieinamą gyventojams. Tai suteiks jiems galimybę pasirinkti ligonines ir gydytojus.

SENI BŪDAI

1. Rankų higiena

David Hooper, infekcinių ligų kontrolės vadovas prie Massachusetts General Hospital, teigia, kad norint išvengti infekcijų, reikia „klausyti mamos paliepiamų plauti rankas ir tvarkyti kambarį“ (wash your hands and clean your room).

Ligoninės, įrengusios alkoholio

3. Būtinios pagalbos rinkinys

Ligoninės pradėjo apsirūpinti nešiojamais būtinomis pagalbos rinkiniais, naudojamais procedūroms, kaip intraveninio kateterio įvedimas ar išėmimas, tvarsliavos pakeitimas. Medicinos seserims nereikia bėgioti iš palatos į postą, nes visus reikalingus įrankius ir tvarsčius turi čia pat būtinomis pagalbos rinkinyje.

4. Skubūs testai

Skubūs testai leidžia ligoniams nustatyti infekcijos tipą per kelias valandas. Šiuo metu svarstoma, ar tikslinga kiekvieną ligonį patikrinti dėl pavojingų bakterijų kaip MRSA.

C diff. nėra sunaikinama alkoholio pagrindu pagamintais plovikliais, todėl, jei yra įtariama ši infekcija, ligoninės darbuotojai ir lankytojai, prieš įeidami į palatą, privalo plautis rankas su muilu ir vandeniu.

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.:

1-866-438-7400

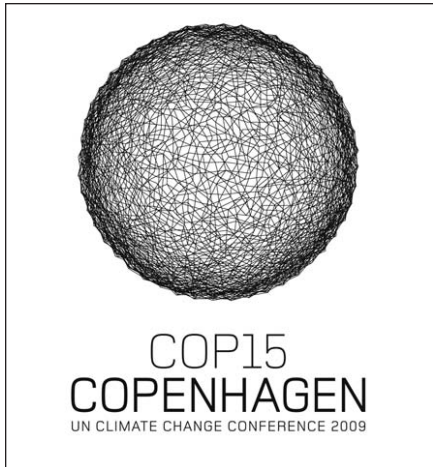
pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

Konfidencialumas garantuojamas

KAS VYKSTA KOPENHAGOJE?

DR. DONATAS TIJŪNĖLIS
Specialiai „Draugui“
iš Kopenhagos

Jau anksčiau esu rašęs „Drauge“ apie klimato pasikeitimus. Praėjusią savaitę prasidėjusioje pasaulinėje XV United Nations Framework Convention on Climate Change COP-15 (UNFCCC) konferencijoje beveik visi pirmą kartą be jokių abejonių sutaria, kad klimatas keičiasi. Amerikoje, kaip turbūt ir visur, klausiama jau ne ar klimatas keičiasi, bet kas kaltas, kiek kainuos ir kas apsiims taisyti padėti.

Š. m. gruodžio 7 d. Kopenhagoje prasidėjusioje galbūt reikšmingiausioje pasaulio konferencijoje, skirtoje klimato kaitai aptarti, dalyvauja apie 190 valstybių. Konferencijos gen. sekretorius Yvo de Boer pranešė, kad dalyvauti konferencijoje norą pareiškė 34,000 asmenų, tokia teisė buvo suteikta tik 15,000. Konferencijoje dalyvauja daugiau nei 3,500 spaudos atstovų.

Susitikimo metu daug dėmesio skiriama saugumui. Dieną prieš prasidedant konferencijai, nuvykus gauti spaudos leidimų, ankstų rytą visi buvome kelioms valandoms sulaukyti prie įėjimo vartų, nes buvo paskelbtas terorizmo pavojus. Buvo iškvietos bombų nukenksminimo komandos, policija. Viduje vyko šimtai pareiškimų, paskaitų ir įvairių alternatyvių technologijų gamtos apsaugai ir energetikos tiekimui pavyzdžių. Daug įvairių demonstracijų iš suinteresuotų grupių.

Susitikimo pradžia buvo entuziastinga, tačiau jau trečią dieną, gruodžio 9 d., pakvipo galima konferencijos krize. Lumumba Stanislaus Di-Aping, G-77 besivystančios ekonomikos valstybių galva, grasino boikotu. Tokių boikotų dar gali būti ne vienas. Jų priežastis – Danijos premjero Lars Lokke Rasmussen pasisakymas, jog prieš 2020 m. teks 20 proc., lyginant su 1990 metais, sumažinti

šiltnamio dujų (ŠD) kiekį, ir jog jis tikisi, kad 2020 m. ŠD poveikis klimato kaitai pasieks savo viršūnę, o po to pradės kristi. Taigi, tuo būtų apsiribojama iki 2020 metų sustabdyti klimato temperatūros kilimą iki +2 laipsnių Celsijaus. Lumumba Stanislaus Di-Aping tvirtino, kad Afrikai tai reikštų katastrofą. Jie yra numatę, kad Afrikoje ir tropinėse salose temperatūros vidurkis turėtų kilti beveik dvigubai didesnis, ir jei jis siektų +4 laipsnius Celsijaus, tai jiems taptų virtualia „krosnimi“.

Prie spaudos pranešimams skirtos salės nuolat vyksta įvairios demonstracijos. Tuo tarpu Shiller Institute, LaRouche atstovai prie Bella centro vartų dalija lapelius, skelbiančius, kad nėra jokios klimato kaitos – tai tik Anglijos princo Phillip remiamo „World Wide Fund for Nature“ ir susikompromitavusių mokslininkų išnaudojimas siekiant užsidirbti. Tačiau į juos mažai kas kreipia dėmesį. Alden Meyer, „Union of Concerned Scientists“ direktorius, skatina ŠD kiekį pakelti iki 40 proc. Tai suteiktų Amerikos delegacijai progą pasitempti, pagerinti jų užmojus. Šiuo metu manoma, kad Amerika nesiims didesnio nei 17 proc. ŠD sumažinimo iki 2020 metų. Tačiau, pasak ką tik į konferenciją atvykusio derybų komandos vadovo Todd Stern, visko gali būti prezidentui Barack Obama į konferenciją atvažiavus gruodžio 18 dieną. Padidinti įsipareigojimus JAV prezidentui trukdo ir Kongreso dar nepriimtas Waxman-Markey įstatymas, kuriame yra galimybė ŠD sumažinti iki 25 proc. Tačiau jam gali padėti Food & Drug Administration (FDA) sprendimas, pripažinti anglies dioksidą (tai yra 50 proc. ŠD) kaip sveikatai žalingas dujas, kurias reikia kontroliuoti. Paskatinimą gali suteikti ir tai, kad Kinija paskelbė sparčiai sumažinsianti savo ŠD išmetimą į atmosferą. Šioje srityje vyksta tam tikras varžymasis.

Grįžkime prie to, kas kaltas, kiek kainuos ir kas apsiims taisyti padėti? Kokias baudas ar paskatinimus skirs pasaulis? Čia verta pacituoti Ganos atstovo pasisakymą: „Jei turtinga Norvegija nori, kad mūsų neturtingi bedarbiai žmonės nekirstų miškų, kurie sugeria jūsų išmetamas ŠD, lai jie sumoka už tai, kad šie žmonės išmuktų kito amato ar pragyvenimo būdo.“ Skamba nekaip, bet jo argumentas pagrįstas tuo, kad industrializuoti kraštai, susikūrę savo ekonominę gerovę kirsdami miškus, kasdmi anglis ir leisdami fabriku dūmus, dabar nenori suteikti vargingesniems kraštams tokios pačios galimybės.

Nukelta į 11 psl.

„Turtingos šalys turi sumokėti už tai, kad neturtingų šalių žmonės išmuktų kito amato ar pragyvenimo būdo nei medžių kirtimas.“

„Draugo“ krikstatėvis – kun. A. Staniukynas

MARIJA REMIENĖ

Padangę, ne dvasią, pakeičia tie, kurie į užjūrius keliauja.

Horacijus

Baigiasi 2009-ieji – „Draugo“ šimtmečio jubiliejiniai metai. Ta proga dera prisiminti tuos, kurie sugalvojo įkurti šį katalikišką lietuvišką laikraštį. Juk didelių sielų prisiminimas gyvuosius moko, uždega ir drąsina toliau tęsti jų pradėtą darbą.

1904 m. iš Lietuvos į Ameriką atvyko jaunas ir išsimokslinęs kunigas, teologijos daktaras, mokąs septynias kalbas Antanas Staniukynas. Dėl jo lietuviško patriotiškumo kunigui nebuvo leista dirbti Lietuvoje, už tai jis buvo nuolat persekiojamas. Buvę kun. A. Staniukyno draugai kunigai pakvietė jį į Ameriką, kur buvo plati dirva dirbti tarp lietuvių išeivių. O Amerikoje niekas negimsta, neauga be sunkaus darbo ir pasiaukojimo.

Kun. A. Staniukynas giliai mylėjo Dievą, mokslą, savo tautą ir kiekvieną žmogų. Jis visur savo pamoksluose skleidė vieną mintį – Dievui ir Tėvynei. Pats būdamas didžiai išsimokslinęs, jis suprato, kad spauda yra pagrindinė mokykla lietuviškai visuomenei mokyti ir auklėti. Be abejonės, mokslas labai reikalingas, bet mokslas mažai gelbsti žmogaus būdai. Kun. A. Staniukynas mokė, kad į žmogaus būdą reikia žiūrėti ne iš mokslo, bet iš doros pusės, o į dorą kelią vedė tikėjimas ir Katalikų Bažnyčia. Jis skaudžiai išgyveno, matydamas savo tautiečius, sunkiai uždirbtus dolerius išleidžiančius girtavimui. Girtuoklystė buvo didelis šeimos ir tautos priešas.

Kun. Antanas Staniukynas

Prieš pasirodant „Draugui“, Amerikoje ėjo keli lietuviški laikraščiai. Jų priskaičiuojama iki 31. 1879 m. pasirodė pirmasis laikraštis „Lietuwiszka Gazietą“. Ilgiausiai iš jų išsilaikė „Vienybė lietuvininkų“ ir „Saulė“ – katalikiškos ir tautinės krypties laikraščiai. Buvo leidžiami net 10 laisvamaniškų laikraščių, bet jie greitai užsidarė. Iš visų pirmųjų laikraščių tik vienas „Draugas“ gyvuoja iki šių dienų.

Mintis įsteigti naują katalikišką laikraštį gimė lietuvių kunigų suvažiavime 1909 m. gegužės 5 d. New York mieste. Suvažiavimo metu buvo įsteigta organizacija, pavadinta Amerikos lietuvių Romos katalikų kunigų sąjunga, vėliau, 1920 m., pavadinta Amerikos lietuvių Romos katalikų kunigų vienybė. Pirmuoju kunigų vienybės pirmininku buvo išrinktas kun. A. Staniukynas, sekretoriumi – kun. Antanas Kaupas. Seimas pripažino, kad būtina remti spaudą, plėsti besikuriantį Šv. Kazimiero vienuolyną ir rūpintis naujai atvykstančių lietuvių imigrantų reikalais.

Kunigų vienybė ypač daug dėmesio skyrė spaudai. Šalia „Žvaigždutės“ nutarta leisti dar vieną katalikišką laikraštį „Draugas“. Tokį vardą laikraščiui parinko kun. A. Staniukynas, kiti kunigai tam pritarė. Pirmasis „Draugo“ numeris pasirodė 1909 m. liepos 12 d. Wilkes-Barre, Pennsylvania valstijoje. Laikraštis, kuris greitai paplito lietuvių visuomenėje. Pirmuoju jo redaktoriumi buvo išrinktas kun. A. Kaupas. Kaip kun. A. Staniukyno, taip ir šio kunigo tikslas buvo siekti atkurti Lietuvos nepriklausomą tautinę valstybę ir saugoti bei stiprinti tautinį tapatumą ir vienybę tarp lietuvių.

Nors kun. A. Staniukynas netapo „Draugo“ redaktoriumi, jis visa savo siela rūpinosi laikraščio išlikimu ir tautiečių gerove. Čia jam į pagalbą atėjo „Draugas“. Didžiausias džiaugsmas „Drauge“ buvo regėti dorus gimdytojus, auginančius savo vaikus išmintingais, tvirtais ir dorais tautos nariais. Dvasiniam lieuvių švietimui kun. A. Staniukynas kiekvieną savaitę paruošdavo „Draugui“ pamokslus ir straipsnius. Pamokslus jis rašė traukiniuose, ligoninėse, laukdamas stotyse ar kur nors nuošalioje vietoje.

Kun. A. Staniukyną nuolat slėgė vienas didelis rūpestis – „Draugo“ finansinė padėtis. Jei trūkdavo pinigų leisti laikraštį, jis turėdavo jį surasti. Ši problema lydėjo „Draugą“ per visą jo gyvavimo istoriją. Svetimame krašte išsilaikyti lietuviškam laikraščiui šimtą metų yra aukščiausias laimėjimas, kelias tikrai užtarnautą džiaugsmą.

Kun. A. Staniukyno tėviškas rūpestis lydėjo „Draugą“ visuose jo sunkumuose. Jam laiminant iš Aukštybių, dienraštis sulaukė garbingos 100 metų sukakties. Ir mes visi: spaudos mylėtojai, lietuvių kilmės emigrantai Amerikoje, su pasididžiavimu džiaugiamės tuo čia išeivijoje ir sveikiname „Draugą“ kartu su visa laisva Lietuva, pasirinkusį sau kelią ir tikslą – Dievui ir Tėvynei.

Kun. A. Staniukynas mirdamas nepaliko jokių turtų, tik knygų ir „Draugą“. Jį visur galėjai pamatyti su knyga rankose. Nors Amerikoje gyveno tik 15 metų, bet čia paliko gilius pėdsakus. Mirė džiova, sulaukęs vos 43-ių metų, 1918 m. gruodžio 15 d. Dėkingai prisiminkime jį šiandien savo maldose.

ATLANTA, GA

Atlanta mieste paukščiai pračiulbėjo

LAURA VINCAITYTĖ-MOORE
buvusi Atlantos
LB bendrapirmininkė

Tai buvo tarsi trumpa tikros žemiškos palaimos akimirka: jie atėjo, prisilietė, įkvėpė ir... vėl išskrido šiauriau, veide palikę šypseną, o atmintyje – pažadą, kad mus ir vėl netrukus aplankys.

Atrodo, kad pažįstu ją nuo vaikystės. Ji – visai nepasikeitusi, žavinga vilnietė, kupina jaunatviškos energijos, subtiliai rafinuota moteris, aplinkinius užkrečianti gaiviu juoku, turinti nepaprastai mįslingą žvilgsnį, pasiekiantį pačias intymiausias sielos gelmes. Ji moteris – žmona, moteris – dviejų vaikų motina, moteris – literatūros vertėja ir moteris – kūrėja, prieš kurią šiandien aš lenkiu galvą.

Aleksandra Jusytė (tikrasis vardas ir pavardė – Dalia Paslauskienė) savo pirmąją apsakymų knygą pavadino „Paukščiai čia nečiulbės“. Kaip ir dera iš prieš šimtmečius atėjusiai lietuvių moterų – rašytojų tradicijai, autorė neatsitiktinai pasivadino slapyvardžiu, kuris yra ne tik skambus ir įsimintinas, bet, svarbiausia – mielas jos širdžiai, nes tiesiogiai susijęs su jos šeimos vardu ir pavardžių istorija.

Šis apsakymų rinkinys – pirmoji Aleksandros knyga. Tačiau blynas – visai neprišvilęs. Net ir visai ne blynas, o subtilaus grožio ir kvapo riestainis, sugundantis kiekvieną, kuris prisėda paragauti pirmo kąsnio.

Atlanta Dalios akimis

Praeitą šeštadienį sutikau Dalią antrąjį kartą. Pirmasis buvo pasimatymas išvakarėse, prabėgomis, kai pamačiau ją, palinkusią prie knygos su krištolo taure, apgaubtą įkvėpiančios kūrėjos bei gerosios fėjos aureolės. Jau tada man parūpo ją pakalbinti. Kodėl ji šį savaitgalį lankosi Atlanta mieste? – paklausiau. Dalia labai mielai sutiko pasidalyti savo įspūdžiais apie kelionę į Atlantą, kurioje lankėsi jau antrąjį kartą.

Pirmąjį kartą ji atvyko į mūsų miestą, atlydėdama savo vyrą Joną, ambasadorių, Lietuvos Respublikos generalinį konsulą New York mieste, į Šiaurės Amerikos pietus. (Beje, ambasadoriaus Paslauskos pastan-

gomis buvo pradėtos rengti konsulų kelionės iš New York į lietuvių bendruomenes žmones aptarnauti, taip sutaupant žmonių pinigus bei brangų laiką.)

Šiuo antruoju kartu D. Paslauskienė ne tik lydėjo savo vyrą, atvykusį į Atlantą darbo reikalais, bet ir vakaro, surengto jos kūrybai pristatyti, metu turėjo progos susitikti, arčiau susipažinti bei ilgiau pabendrauti su Atlantos lietuviais, gerbiančiais ir puoselėjančiais lietuvišką žodį.

Ir Dalia, ir jos vyras nuoširdžiai žavėjosi šiltais, jaunatviškais bei svetingais tautiečiais šiame šiltame ir jaunatviškame mieste. Vakaro metu, besiklausant autorės pasakojimų apie vaikystę, meilės, šeimos istorijų, apmąstymų apie iš dalies autobiografinius apsakymus, susirinkusiųjų veidus kreipė tai juoko raukšlėlės, dengė susirūpinimo ir klausimų kupinos išraiškos, ne vieno klausytojo akyse sublizgo užuojautos ašaros ar veidą dengė švelnumo skraistė. Nė vienas neliko abejingas. Nė vienas neišėjo nepamąstęs, nesustojęs, nepadėkojęs.

Apie knygą

Apie ką vis dėlto ši knyga? Kuo ji išsiskiria iš daugybės kitų? Knyga rašytojai „gimė lengvai – be kančių, prakaito ir vargo“, – sako pati autorė. Tai knyga, sukurta iš apsakymų, kurie įsilieja vienas į kitą tarsi ant siūlo suverti perlai ir puikiai dera vienas su antru. Pirmasis ir dar keli apsakymai yra parašyti pirmuoju asmeniu, o tai suteikia kūriniui ryškų autobiografinį atspalvį.

Dalia – ambasadoriaus žmona

Savaime suprantama, jog mano moteriškas smalsumas nepraleido progos paklausti, kiek metų Dalia yra ištekėjusi už Jono. Ambasadoriaus žmona atsakė, jog kartu jie gyvena jau beveik 30 metų. Diplomatinio gyvenimo ypatumai, nuolatinis buvimas kartu, tam tikras atskirtumas skatina sutuoktinius labiau pasitikėti vienas kitu, labiau kliautis šeimos parama. O šeimoje per 16 „klajoklišių“ metų užaugo du vaikai – dvidešimtmetis Jonas, dabar studijuojantis kino meną viename New York universitetu, ir aštuoniolikmetė duk-

Dalia Paslauskienė dalijasi mintimis apie savo knygą su Laura Vincailyte-Moore.

ra Marija, besiruošianti mokytis psichologijos ir istorijos. Kartu gyventa trijose užsienio šalyse, aplankyta daugybė kraštų. Kaip ir visų tėvų, o gal net ir stipriau juntant, Jonas su Marija yra mamos ir tėčio pažiba bei sielos džiaugsmas!

Paklausta, ar jaučiasi esanti ypatinga ar nepaprasta, būdama generalinio konsulo žmona, Dalia be ilgo apmąstymo atsakė, jog šiai, gal šiek tiek neįprastai pozicijai ji nesuteikia išskirtinės reikšmės, tačiau jaučiasi dėkinga likimui už viską, kas jos gyvenime jau įvyko ir vyksta dabar.

Tačiau Daliai, kaip beveik kiekvienam mūsų, dvasios ramybė ir gyvenimo pilnatvės pajautimas neatėjo lengvai. Vaikystėje, o ypač paauglystėje, ji bandė save tobulinti, gyventi pagal svajonėse išpuoselėtą idealą. Tačiau, laikui bėgant, suvokė, kad gražiausias ir patraukliausias yra natūralus asmeninis žmogaus paveikslas: nenušifuotas, lengvai apčiuopiamas, individualus. Tokia ji man ir pasiliko atmintyje: unikali, patraukli savo asmenybe, užkrečianti gaivia energija bei noru mąstyti, diskutuoti, kurti.

Gyvenimas New York mieste

Paslauskų šeima gyvena New York, Manhattan. Ten ambasadorius Paslauskas dirba Lietuvos Respubli-

kos gen. konsulate, o Dalia mėgina savo jėgas kūryboje. Ji verčia įvairaus žanro knygas pagal Lietuvos leidyklų užsakymus, didelę laiko dalį praleidžia jos širdžiai mielai kūrybai. New York mieste šeima gyvena nuo 2007 metų, bet Dalia dar nenustojė stebėtis pulsuojančia šio milžiniško didmiesčio energija, ugnikalnio lava besiveržiančia jėga, judesio ir veiksmo pertekliumi. Ją traukia šis pašėlęs urbanistinio gyvenimo sukūrys, net ir su savo netvarka, chaosu, organizuotu pusiausvyros nebuvimu.

Tačiau ypatingą meilę Dalia jaučia gimtajam Vilniui, kurį, beje, nelengva būtų sustatyti į tą pačią gretą su New York, nors, iš esmės, vaikštinėjant abiejuose miestuose šaltą žiemos popietę, reikia arba pirštinių, arba šiltų aulinių batų, arba šilto vilnonio šaliko. Nors Vilniaus šiaurinis vėjas ir rudeninės balos neskamba labai viliojančiai, bet ta patraukliai niūri tamsuma nuspalvina miestą gotikiniu žavesiu ir kviečia sugrįžti namo kaip įmanoma dažniau.

Dar apie knygą

Pirmasis apsakymų žodis gimė 2003 metais. Įdomiausia tai, kad knygos sumanymas buvo puoselėjamas viso labo tik tris mėnesius! Taigi, knyga gimė nepaprastai greitai.

Dalia prisipažįsta, kad širdžiai artimiausia, bet drauge ir skaudžiausia tema yra vaikystė, jos atmintyje išpaustos nuoskaudos, pagyrimai bei įkvėpimai, kurių ji niekad nepamirš, ir kurie įvairiomis formomis pasireiškia jos apsakymų veikėjuose. Antroji, ne mažiau aktuali tema, vienijanti šių apsakymų personažus, yra troškimas suvokti, kodėl mūsų globalioje visuomenėje niekas neaikčioja ir nebaksnoja pirštu į nugarą (o gal net šelmiškai žavisi!), jei nugirsta (ar savo akimis išvysta) pagyvenusį vyriškį, mezgantį romaną su jauna, jam į dukras tinkančia mergaite, kai tu tarp brandaus amžiaus moteris (apsaugok, dangau), susiviliojusi jaunesniu vyru, yra visaip kaip apšnekama bei smerkiama.

Dėkoju Daliai Paslauskienai – rašytojai Aleksandrai Jusytei – už pokalbį, o gen. konsului J. Paslauskui bei jo padėjėjui Martynui Taujanskui už viešnagę Atlantoje bei konsuline pagalba.

Atlantos lietuvaitės su rašytoja Dalia Paslauskienė.

NUOMONĖ**Amerikos ekonomikos
laukia lėtas atsigavimas****JERONIMAS TAMKUTONIS**

Kiekvieną dieną žiniasklaidoje pranašaujama, kaip greitai Amerika atsigauna nuo dabartinės krizės. Tie pranašavimai, paėmus tik vieno ar kito sektoriaus statistiką ir teigiant, jog už pusmečio ar metų ekonomika grįš į buvusios gerovės laikotarpį, yra savęs apgaudinėjimas. Tai yra viešųjų ryšių („public relations“) optimizmo kėlimas, naudojamas valdančios administracijos ir biržos įmonių atstovų.

Amerikos problemos ir bėdos kaupėsi per daugelį metų, ir tikėti, kad jos, remiantis kai kuriais statistikos duomenimis, bus pašalintos per pusmetį ar metus yra nerealu. Statistika yra savotiška mįslė, kurią reikia įminti. Kaip didysis rusų rašytojas Fiodor Dostojevskij tiksliai pastebėjo, surinkti statistiką yra maža darbo dalis, daug sunkiau yra tą statistiką teisingai įvertinti ir išaiškinti. Tai – pati sunkiausia ir pagrindinė darbo dalis.

Norint rimčiau pažvelgti į dabartinę padėtį krašte, reikia atidžiai pažiūrėti į pagrindinius ekonomikos sektorius, kuriais remiasi šalies ekonominis kilimas ar kritimas: finansines institucijas, krašto gamybą, užsienio prekybos pusiausvyrą ir karines išlaidas.

Visų pirma, krašto ekonominei gerovei kritinės reikšmės turi jos finansinė padėtis. Ar bankai veikia normaliai – ar jie turi pakankamai išteklių teikti paskolas įmonėms ir gyventojams? Moderniai ekonomikai finansai tapo kaip kraujas žmogaus organizmui, kuris maitina visas kūno dalis. Dėl šitos priežasties Amerikos atsigavimas priklauso nuo jos finansinių įstaigų tvirtumo. Išeinant iš krizės, jos pirma turi atsigauna, taip įgalint kitų krašto sektorių normalų vystymąsi. Todėl, nors trumpai, pažvelkime į Amerikos didžiųjų bankų, kurie finansinės krizės metu karštingai jungėsi ir tapo tikrais banginiais, padėtį.

Pagal šių metų trečiojo ketvirčio pranešimus, tik vienas iš didžiųjų Amerikos bankų turėjo pelną. Tai „JP Morgan“. Kiti didieji – „Bank of America“, „City Group“ ir „Wells Fargo“ turėjo nuostolių. Tai nestebina, prisiminus, kad krizės įkarštyje „Bank of America“ nupirko mortgage skolose paskendusį „Country Wide ir Merrill Lynch“, „City Group“, pats pergyvendamas didžiulę mortgage ir „credit swap“ krizę, nusipirko taip pat skolose skęstantį „Washington Mutual“, o „Wells Fargo“ – ant bankroto ribos esantį didžiulį „Wachovia“ banką. Visi šie bankai dar turi „suvirškinti“ blogas paskolas ir mortgages, išduotas lengvų kreditų teikimo metais, o tai užtruks dar porą metų.

Žvelgiant į Amerikos ekonomiką, padėtis nėra geresnė. Yra naivu tikėti, kad atsigavus Amerikos ekonomikai ji vėl grįš į buvusius gerus laikus ir vėl lengvai teks kreditus. Su stojus namų statybai ir sumažėjus

darbams, ypač automobilių pramonėje, dar daugelį metų Ameriką kankins 7–9 proc. nedarbas.

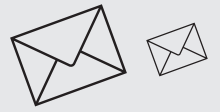
Maždaug prieš 20 metų, Amerikos klestėjimo metu, Amerikos didieji verslininkai sugalvojo genialų planą, kaip lengvai uždirbti pinigų. O planas buvo paprastas – iš Amerikos, kur darbo jėga buvo brangi, perkelti gamybą į besivystančias šalis, kur darbo jėga buvo pigi. Ten pagamintus produktus gražinti vėl į Ameriką, kur gyventojai turėjo didelę pirkimo galią. Taip prasidėjo procesas, vėliau pavadintas „out-sourcing“, atnešęs verslininkams didelį pelną. Jis plito, ilgainiui įgaudamas „globalizacijos“ vardą. Šio proceso pasekmes Amerikoje dabar ne tik matome, bet ir jaučiame. Didelė dalis gamybos yra perkelta į Azijos ir kitus artimesnius kraštus. Taip nusilpninta Amerikos pramonės mašina jau nekala visais 8 cilindrais.

Nors Amerikos pramonininkai-verslininkai uždirbo milijardines sumas, Amerikos darbininkų padėtis nustumta žemyn. Vidurinė klasė buvo suspausta ir sumažinta. Akivaizdus pavyzdys yra Amerikos automobilių pramonė. Ji, apsvaigusi nuo savo laimėjimų, nekreipė dėmesio į užsienio kraštus, kurie, neturėdami tiek žaliavų gamybai, kaip amerikiečiai, pradėjo gaminti mažesnius, bet geresnius variklius ir automobilius. Iškilus naftos kainoms ir užėjus krizei, buvusį Amerikos pramonės milžiną „General Motors“ teko gelbėti paprastų darbininkų mokesčių mokėtojų pinigais.

Jau daugelį metų Amerikos prekybos pusiausvyrą su užsieniu yra nuostolinga – Amerika daug daugiau perka iš užsienio, negu jam parduoda. Perkėlus daugelį Amerikos fabrikų į užsienį, tai truks dar daug metų. Tas yra ypač ryšku prekyboje su Rytų Azijos kraštais – Kinija ir Japonija.

Prie Amerikos prekybos nuostolių prisideda ir kitos išlaidos, kaip kariavimas Artimuosiuose Rytuose. Pagal TV pranešimus, vieno JAV kario išlaikymas Afganistane per metus kainuoja apie vieną milijoną dolerių. 100,000 karių išlaikymas ten kainuos apie 100 milijardų dolerių.

Korėjos karo metu teko iš arčiau pažinti Korėjos ir Japonijos gyventojus. Kas mus, amerikiečius, stebino, tai nepaprastai kuklus ir vargingas jų gyvenimas, bet taip pat jų darbštumas ir drausmingumas. Mes negalėjome suprasti, kaip paimti į nelaisvę Kinijos „savanoriai“ turėdavo į moterišką kojine panašią terbą, pripildytą ryžių, kuri buvo padalyta į septynias lygias dalis. Tai buvo kinų kario visai savaitei išduotas sauso maisto davinys, o tų ryžių virimu-gaminimu turėjo pasirūpinti pats karys. Jau tada buvo amerikiečių žurnalistų, kurie, matydami rytiečių darbštumą, taupumą, drausmingumą ir sumanumą, pranašavo, kad ateitis priklausos azijiečiams. Šiuo metu jau kiti žurnalistai kartoja tą patį. Dėl rytiečių tau-

**Laiškai, nuomonės,
komentarai**

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

**AR NAUJOJI K. PRUNSKIENĖS SAJUNGA
NEATVES PIRMYKŠČIŲ OKUPANTŲ?**

Žvelgiu į žinutę, paskelbtą „Draugo“ dienraštyje, „K. Prunskienė įkūrė Lietuvos liaudies sąjungą“ (2009 m. gruodžio 8 d.) Man ir daugeliui lietuvių ji sukėlė liūdesį, kad atsirado asmuo, kuriam mieliau okupantas negu savivaldybė. Nuliūdino ir tai, kad kuriamos sąjungos suvažiavime dalyvavo net keli aukšti Rusijos valdininkai ir prorusiškai nusiteikusių valstybių atstovai. Iš K. Prunskienės veiksmų matyti, kad norima įvesti Trojos arklių į Lietuvą.

K. Prunskienė 2011 metais nori dalyvauti savivaldybių rinkimuose. Nereikėtų stebėtis, kad šią prorusi-

ką sąjungą remis rusai, gyvenantys Lietuvoje, ir visi kiti, kuriems okupacijos laikai buvo pelningesni. Ateis laikas, kada Trojos arklys atidarys vartus ir rusų kareiviai vėl okupuos Lietuvą.

Lietuvos patriotai ir visi kiti, gyvenantys užsienyje, turėtų „bombarduoti“ laiškais Seimą ir Lietuvos Vyriausybę su klausimais, ką ji galvoja daryti su šia Lietuvai kenksminga sąjunga. Seimas turėtų numatyti naujas taisykles artėjantiems rinkimams. Reikia ruoštis kovai, kol dar nevēlu.

Antanas Pauzuolis
Čikaga, IL

KIEK MOKĖTUME UŽ INTERNETINĮ „DRAUGĄ“?

Tokį klausimą skaitytojams iškelė dienraščio vyr. redaktorė gruodžio 5 d. „Redakcijos žodyje“. Jei daugiau pilną „Draugą“, esu pasiruošęs mokėti už jį tiek pat, kiek dabar moku už popierinį variantą, t. y., 150,00 dol. metams.

Kokia iš to nauda man, kaip skaitytojui? Pirmiausia, visas dienraščio laidas daugiau tuoj pat, kai laida yra paruošta. Nereikėtų laukti paštininko. Nereikėtų rūpintis, kur padėti senas laikraščio krūvas – krauti į maišus, nešti prie gatvės, kad šiukšliavežiai paimtų ir iš senų laikraščių popierių vėl pagamintų. Jei ką norėčiau išsispausdinti, užtektų tik mygtuko paspaudimo. Nebereikėtų žirklių ir naujo „laužymo“, kad ant popieriaus lakšto būtų galima priklijuoti.

Kokia nauda leidėjui? Internetas turėtų sutaupyti tūkstančius dolerių, išleidžiamų pašto išlaidoms. Nereikėtų spausdinimui pirkti tonų popie-

riaus ir kibirų dažų. Reikėtų mažiau darbo jėgos, tuo sumažinant ir išlaidas. Nereikėtų skaitytojams vis aiškintis, kodėl dienraščio pristatymas vėluoja. „Vėlavimas“ priklausytų tik nuo skaitytojų rangumo atsidaryti dienraščio internetinį puslapį. Siūlau leidėjams internetinį „Draugą“ įrašyti prie Naujųjų metų rezoliucijų. Kartą nutarus, bereikis tik ryžto gerus norus paversti realybe.

Kokia nauda redakcijai? Į šį klausimą tegul atsako pati redakcija.

Kokia nauda lietuviškoms organizacijoms? Didžiausia nauda būtų, kad apie skelbiamus renginius skaitytojai sužinotų prieš renginiui įvykstant, o ne po jo. Dabartinė praktika, kai apie kokį nors renginį pranešama porą dienų prieš jam įvykstant, atneša daugiau susierzinimo negu naudos.

Romualdas Kriaučiūnas
Lansing, MI

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

pumo šiuo metu Kinija ir Japonija yra didžiausios JAV Treasury Bills perkančios valstybės.

Žvelgiant į politikos lauką ir ten nesimato pragiedrulių. Amerika neturės ramybės tol, kol „al Quaeda“ ir talibani nebus nugalėti. Nuo pat Izraelio valstybės įkūrimo Amerikos santykiai su arabų ir musulmonų šalimis nebuvo nuoširdūs ar teisingi. Arabai ir kiti musulmonai gali būti beraščiai, bet jie per radiją sužino, kad žydai muša jų tikėjimo brolius palestiniečius Amerikos dovanotais ginklais. Su motinos pienu kūdikių įčiulptas neteisingumo ir keršto jausmas nedingsta ir užaugus. Palestinitis majoras Hasan yra tos neteisybės ir keršto pavyzdys ir auka.

Deja, tokį reguliarų, nors ir lėtą Amerikos ekonomikos atsigavimą gali staiga pakeisti dolerio vertės smukimas tarptautinėje biržoje. Nėra paslaptis, kad Amerikos doleris, nors ir plačiai naudojamas kaip atsiskaity-

mo priemonė visame pasaulyje, jau kuris laikas nėra tvirtas. Kai kurie specialistai tvirtina, kad jis yra stipriai pervertintas. Po įvykusios finansinės krizės jo vertė dar labiau smuko. Prie to prisidėjo įvairūs „stimulus packages“, karas Artimuosiuose Rytuose ir šalies įsiskolinimo išaugimas iki 12 trilijonų dolerių. Dolerio silpnumą aiškiai parodo staiga iškilusi aukso kaina – siekianti daugiau nei 1,100 dolerių už unciją. Arabų šalys, parduodančios alyvą, jau seniai nori pakeisti dabartinę sistemą skaičiuojant alyvos kainas doleriais į kelių valiutų maišelį. Turbūt nedaug metų teks laukti, kol euro vertė pakils iki dviejų dolerių.

Prisimintina, kad US Reserve Bank pirmininkas Ben Bernanke, kalbėdamas per televiziją, jau porą kartų pakartojo, kad kitais 2010 metais bankų procentai bus žemi. Tuo jis patvirtino, kad jis nemato greito Amerikos ekonomikos atsigavimo.

Ministerija apdovanota už nuopelnus jaunimui

Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos prezidentas Šarūnas Frolenko (d.) įteikė apdovanojimą užsienio reikalų ministrui Vygaudui Ušackui. **Eltos nuotr.**

Vilnius, gruodžio 12 d. (URM info) – Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT) Lietuvos užsienio reikalų ministerijai skirtą apdovanojimą už nuopelnus jaunimui įteikė užsienio reikalų ministrui Vygaudui Ušackui.

Anot ministro, ypač svarbu įtraukti jaunimą į projektus, kurie ugdo pilietiškumą, pagarbą tautai, istorijai ir tradicijoms, leidžia susipažinti su svarbiais Lietuvos užsienio politikos klausimais, laužo stereotipus, padeda užmegzti naujus ryšius. Pasak jo, diplomatams labai svarbus piliečių ir ypač jaunimo aktyvumas, noras drąsiai megzti ryšius su Europos Sąjungos ir kitų valstybių jaunimo organizacijomis.

„Lietuvos diplomatija buvo, yra ir išliks jauna“, – atsiimdamas apdovanojimą sakė ministras V. Ušackas.

Užsienio reikalų ministerija siekia plėtoti dialogą su jaunimu. Kartu su LiJOT vykdomi bendri projektai, tokie kaip „Misija Sibiras“ ar 2009 metų lapkritį vykęs jaunimo organizacijų ryšių užmezgimo seminaras Kaliningrade.

LiJOT apdovanojimus už nuopelnus jaunimui visuomenės veikėjams ir įstaigoms skiria kasmet nuo 2002 m. LiJOT – 1992 m. įkurta nevyriausybinė jaunimo organizacijų sąjunga Lietuvoje, vienijanti 60 nacionalinių jaunimo organizacijų ir regioninių jaunimo organizacijų sąjungų.

Bus plėtojami JAV ir Lietuvos moksleivių ryšiai

Vilnius, gruodžio 14 d. (ELTA) – Švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius ir JAV valstybės sekretorės pavaduotoja Judith McHal sutarė, kad nereikia apsiriboti tik universitetų bendradarbiavimu, studentų, dėstytojų ir mokslininkų mainais. Ne mažiau svarbu plėtoti Lietuvos ir JAV mokyklų ryšius, sudaryti moksleiviams galimybes geriau pažinti vieniems kitus.

Susitikime buvo kalbama apie tradicijas turintį bendradarbiavimą, skatinamą Fulbright programos, apie naujas galimybes, kurias turėtų su tvirtinti vasarą pasirašytas Lietuvos

ir JAV Vyriausybių susitarimas dėl bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje.

Ministras ir JAV valstybės sekretorės pavaduotoja aptarė tarptautinio bendradarbiavimo plėtrą technologijų srityje. Pabrėžta, kad pastaraisiais metais veriasi galimybės stiprinti ryšius ir su Rytų Europos erdvės, Afrikos šalių aukštojo mokslo įstaigomis.

J. McHal, kaip buvusi Maryland valstijos Švietimo tarybos narė, domėjosi Lietuvoje vykdoma aukštojo mokslo pertvarka, iššūkiams bendrojo lavinimo sistemai.

Šiaulių ligoninėje chemiškai nudegę devyni naujagimiai

Vilnius, gruodžio 13 d. (BNS) – Šiaulių ligoninės Akušerijos ir ginekologijos klinikoje devyni naujagimiai patyrė cheminius nudegimus ir yra gydomi inkubatoriuose.

Medikai sako nesuprantą, kodėl įprasta higienos procedūra antiseptiniu aerosoliu sukėlė tokią netikėtą alerginę reakciją.

Šiaulių ligoninės Akušerijos ir ginekologijos klinikoje devyni sveiki gimę naujagimiai šiuo metu gydomi Naujagimių reanimacijos ir intensyvios terapijos skyriuje. Jie patyrė cheminius odos nudegimus, kai medikai antiseptiniu skysčiu nuvalė odelę už ausų, pažastyse ir kirkšnyse.

Chemiškai oda nudeginta devyniems naujagimiams – visiems, kuriems procedūra buvo atlikta penktadienį. Du iš jų jau buvo išleisti į na-

mus, tačiau vėliau vėl gražinti.

Kauno perinatologijos centro specialistų patarimu naujagimiai skubiai perkelti į inkubatorius ir gydomi antialerginiais vaistais. Dėl jų raminaimo poveikio mažyliai mieguisti, tačiau medikų teigimu, jų būklė patenkinama – kvėpavimas nesutrikęs, nekarščiuoja, apetito nepraradę.

Nepatvirtintais duomenimis, tas antiseptikas buvo naujos rūšies, tačiau medikai tikina, kad skystis – įprastas, patvirtintas Farmokopėje ir perkamas pagal klinikos vaistinės užsakymą.

Gydytojai tikina, kad šioje klinikoje toks atvejis pirmas. Aerosolis benaudojamas ir bus išsiųstas tyrimams. Bus atliekamas tyrimas.

„Sodros“ vadovas palieka pareigas

Vilnius, gruodžio 14 d. (ELTA) – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos direktorius Mindaugas Mikaila palieka pareigas.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje (SADM) patvirtinta, kad praėjusios savaitės pabaigoje buvo gautas M. Mikailos atsistatydinimo pareiškimas. Pats M. Mikaila kol kas nieko nekomentuoja.

Premjeras Andrius Kubilius būsimus pasikeitimus „Sodroje“ vertino teigiamai. „Atsistatydinimo priežasčių kol kas nežinau. Svarstysime jo pareiškimą ir turbūt patenkinsime. Tokie pasikeitimai, atrodo, yra nau-

dingi. Reikia ir šviesesnių minčių. Manau, kad naujus metus ‘Sodros’ sistemoje sutiksime su geromis permainomis”, – po Vyriausybės positarimo sakė A. Kubilius.

Kas šiose pareigose pakeis M. Mikailą, premjeras kol kas nežino, tačiau patikino, kad tam tinkantis žmogus tikrai bus rastas.

M. Mikaila paprašė „Sodros“ vadovų užtikrinti, kad Valstybinio socialinio draudimo fondas ir toliau dirbtų kaip dirbo. Kol bus paskirtas naujasis įstaigos vadovas, laikinai šias pareigas eis direktoriaus pavaduotoja Česlava Zabulėnienė.

Vokietijoje uždaromas Bonos skyrius

Vilnius, gruodžio 14 d. (Lietuvians.com) – Užsienio reikalų ministro įsakymu nuo kovo 1 dienos uždaromas ambasados Vokietijoje Bonos skyrius, todėl visos konsulinės paslaugos Bonos skyriuje bus teikiamos tik iki vasario 1 dienos.

Nuo vasario 1 dienos iki vasario 15 dienos Lietuvos piliečiai Bonos skyriuje bus aptarnaujami tik išimties tvarka, išduodant asmens grįžimo pažymėjimus, konsulines pažy-

mas ir atliekant notarinius veiksmus.

Atsižvelgiant į labai padidėjusį asmenų, besikreipiančių į ambasados Bonos skyrių dėl konsulinių paslaugų suteikimo, skaičių, nuo gruodžio 14 dienos konsulinės paslaugos Bonos skyriuje bus teikiamos tik pagal išankstinį užsirašymą.

Nuo vasario 15 dienos visais konsuliniais klausimais prašoma kreiptis į ambasadą Berlyne.

SPORTAS

Lietuva gavo kvietimą į pasaulio krepšinio čempionatą

Vilnius, gruodžio 11 d. (Lietuvians.com) – Lietuva ir dar trys valstybės gavo vardinius FIBA kvietimus dalyvauti kitais metais Turkijoje vykstančiame pasaulio krepšinio čempionate. Kaip pranešama oficialioje FIBA interneto svetainėje, be Lietuvos tokius kvietimus taip pat gavo Vokietija, Libanas ir Rusija.

Dabar jau žinomos visos 24 valstybės, dalyvausiančios 2010 m. pasaulio čempionate: Angola, Argentina, Australija, Brazilija, Dramblio Kaulo Krantas, Graikija, Iranas, Ispanija, JAV, Jordanija, Libanas, Lietuva, Kanada, Kinija, Kroatija, Naujoji Zelandija, Prancūzija, Puerto Rikas, Rusija, Serbija, Slovėnija, Tūnisas, Turkija ir Vokietija.

Ateinantį antradienį Stambule vyks burtų traukimas, per kurį visos

24 rinktinės jau bus suskirstytos į čempionato pogrupius. Pasaulio krepšinio čempionatas kitais metais vyks rugpjūčio 28 – rugsėjo 12 d. keturiuose Turkijoje miestuose – Ankaroje, Kaiseryje, Stambule ir Izmiere.

Lietuvos regbio rinktinėi – Europos čempionų prizas

Paryžius, gruodžio 14 d. (ELTA) – Prancūzijos sostinėje Paryžiuje vykusioje Tarptautinės regbio federacijos (FIRA) Generalinės asamblėjos sesijoje Lietuvos regbio rinktinėi įteiktas 2009 metų Europos regbio III diviziono čempionų prizas.

FIRA Generalinės asamblėjos sesijos metu taip pat buvo priimti dar du palankūs sprendimai Lietuvos regbiui. Pirmas, FIRA teisinė komisija Lietuvos naudai įskaitė armėnams techninį pralaimėjimą rezultatu 0:25 ir paskyrė Armėnijos federacijai baudą už tai, kad šios šalies komanda spalio 31 d. neatvyko į Klaipėdą žaisti su Lietuvos komanda. Armėnai siekė, kad jiems nebūtų įskaitytas pralaimėjimas ir rungtynės būtų žaidžiamos kitų metų pavasarį.

Dar vienas nesutarimas tarp komandų įvyko spalio 10 d. Šiaulių stadione rungtynių su Andoros komanda metu. Rungtynes laimėjo lietuviai, bet prieš pat jų pabaigą žiūrovai obuoliais apmėtė svečių sportininkus, o vienas austrolis bandė įsiveržti į aikštę. Dėl tokio žiūrovų elgesio Lietuvos regbio federacijai grėsė bauda ir Šiaulių stadiono diskvalifikacija. Vis dėlto Paryžiuje su Andoros regbio federacijos prezidentu pavyko susitarti, kad šalis atsakytų pretenzijų.

Lietuvos regbio rinktinė beveik ketverius metus stebina pergalemis. Šiuo metu Lietuva yra iškovojusį 16 pergalių iš eilės. Iki pasaulio rekordo, kuris priklauso Naujajai Zelandijai ir Pietų Afrikos Respublikai, lietuviams trūksta dar vienos pergalės.

Pasaulio naujienos

JAV prezidentas savo kadencijos pradžia vertina „B su pliusu“

B. Obama su žmona Michelle prie kalėdinės eglės. Reuters/Scanpix nuotr.

Washington, DC, gruodžio 14 d. (AFP/BNS) – JAV prezidentas Barack Obama sekmadienio vakarą duodamas interviu televizijos pokalbių laidų žvaigždei Oprah Winfrey pareiškė vertinantis pirmuosius 11 savo kadencijos mėnesių „B su pliusu“, pabrėžęs, jog dar daug reikia nuveikti.

Aiškindamas, kodėl neskirtų sau aukščiausių balų, prezidentas sakė, kad jo administracija „paveldėjo daugiau iššūkių nei bet kurio kito prezidento nuo Franklin Delan Roosevelt“, o visų problemų dar nepavyko išspręsti.

B. Obama sakė manantis, jog jam neblogai sekėsi stabilizuoti šalies ekonomiką, nubrėžti pasitraukimo iš Irako kelią ir atkurti Jungtinių Valstijų įvaizdį pasaulyje, tačiau šis darbas dar nebaigtas.

„B su pliusu – nes yra nebaigtų darbų. Sveikatos apsaugos sistemos pertvarka dar nepasirašyta. Jeigu man pavyktų prastumti sveikatos ap-

saugą, pakiltume iki A su minusu“, – B. Obama pareiškė valandą trukusioje specialioje televizijos ABC laidoje „Christmas at the White House“ („Kalėdos Baltuosiuose rūmuose“).

JAV pirmoji ponia Michelle Obama aprodė O. Winfrey šventėms besiruošiančius Baltuosius rūmus. Jos abi apžiūrėjo prezidento rezidencijos gausius papuošimus ir eglutes. Baltųjų rūmų kalėdinė puošyba buvo planuojama beveik visus metus.

M. Obama nurodė, kad kalėdines atostogas prezidento šeima praleis Havaii, kur B. Obama praleido didelę dalį vaikystės.

JAV vadovas taip pat išsakė Kalėdų linkėjimus Amerikos žmonėms. „Noriu, kad Amerikos žmonės neabejotų, jog mūsų ateitis su šviesa, – sakė jis. – XXI šimtmetis bus Amerikos šimtmetis, kaip ir XX, jeigu tik išlaikysime savo vienybės jausmą, taip pat sunkaus darbo ir pasiryžimo jausmą.“

Tailande sulaikyto lėktuvo pilotas: ginklai buvo skirti Ukrainai

Bankokas, gruodžio 13 d. (ELTA) – Tailande sulaikyto iš Šiaurės Korėjos skridusio lėktuvo IL-76 pilotas baltarusis Michail Petuchov policijai pareiškė, kad gabenti ginklai buvo skirti Ukrainai, pranešė leidinys „The Nation“.

Piloto apklausa truko 6 valandas. Per šį laiką M. Petuchov papasakojo, kad lėktuvas į Šiaurės Korėją atskrido iš Ukrainos. Pakeliui lėktuvas tris kartus nusileido pasipildyti degalų – Azerbaidžane, Jungtiniuose Arabų Emyratuose ir Tailande. Šiaurės Korėjoje lėktuvas paėmė krovinį. Tailande nusileidęs lėktuvas buvo sulaikytas.

M. Petuchov pareiškė, kad įgula nieko nežinojo apie krovinio pobūdį, jie buvo pasamdyti tik atgabenti krovinį. Visą kitą informaciją pilotas ketina pateikti teismui vėliau.

Tuo tarpu Tailando valdžia jau pateikė kaltinimus penkiems lėktuvo IL-76 įgulos nariams. Lėktuvas su 35 tonomis ginklų skrido iš Šiaurės Ko-

rėjos ir paprašė leidimo nusileisti Bankoke pasipildyti degalų.

Tailando policijos atstovų teigimu, keturiems Kazachstano piliečiams ir vienam Baltarusijos piliečiui pateikti kaltinimai neteisėtu ginklų saugojimu. Remiantis Tailando įstatymais, visiems įtariamiesiems gresia kalėjimas iki gyvos galvos.

Lėktuvo įgulą sudarė Kazachstano piliečiai 53 metų Aleksandr Zrybven, 58 metų Viktor Abdulajev, 54 metų Vitalij Šumkov ir 53 metų Iljas Isakov, o taip pat Baltarusijos pilietis 54 metų M. Petuchov.

Tuo tarpu 35 tonas skraidintų ginklų Tailando valdžia pervežė į vieną iš karinių bazių. Tailando valdžia nagrinėja tarptautinius teisės aktus siekdami išsiaiškinti, ar jie turi teisę sunaikinti paimtus ginklus.

Leidiny „The Nation“ praneša, kad Tailandas ketina per pusantro mėnesio parengti apie šį įvykį atskaitą Jungtinėms Tautoms.

EUROPA

KOPENHAGA

Jungtinių Tautų (JT) organizuotos tarptautinės klimato derybos pateko į aklavietę, nes besivystančios šalys sustabdė šį procesą, reikalaujamos, kad turtingosios valstybės padidintų savo išipareigojimus dėl taršos šiltnamio poveikį sukeliančiomis dujomis mažinimo. Besivystančių šalių atstovai pirmadienį sakė atsiskaitantys dalyvauti 192 šalių klimato konferencijos darbo grupėse, kol ši problema bus išspręsta.

ROMA

Italijos ministro pirmininko Silvio Berlusconi užpuolikai oficialiai pateikti kaltinimai dėl tyčinio sunkaus kūno sužalojimo, pranešė italų naujienų agentūra „Ansa“. Jis sekmadienį Milane statulėle smogė 73 metų premjerui į veidą. Tai įvyko po partijos renginio. Vyriausybės vadovui lūžo nosis, sužalota lūpa ir išmušti du dantys. Jis buvo nuvežtas į ligoninę. Užpuolikas yra 42 metų vyras, praityje turėjęs psichikos problemų.

MADRIDAS

Katalonijos gyventojai sekmadienį vykusiame simboliniame referendume balsavo už nepriklausomybę nuo Ispanijos, praneša agentūra AP. Šis referendumas jokių teisinių padarinių neturės. Gyventojams buvo pateiktas klausimas, ar jie sutinka, kad Katalonija taptų nepriklausoma valstybe ir savarankiška ES nare. Už nepriklausomybę balsavo 90 proc. piliečių.

STRASBŪRAS

Strasbūre esančių Europos Parlamento rūmų pastate praėjusį savaitgalį įgriuvo dalis lubų, rašo nepriklausoma Briuselio svetainė „EUobserver“. Tai buvo jau antrasis toks įvykis per pusantų metų. Biuruose, kuriuose paprastai dirba ryšių specialistai, įvykio metu žmonių nebuvo. Pastatas buvo atidarytas 1991 m., jo statybos kainavo 38 mln. eurų. 2008 m. rugpjūtį Strasbūro plenarinių posėdžių salėje nukrito nuo lubų atskilęs 10 tonų luitas.

AZIJA

BEIJING

Centrinės Azijos šalis ir Kiniją sujungęs svarbus dujotiekis pirmadienį pradėjo veikti, susilpnindamas Rusijos vyravimą šio regiono energetikos išteklių rinkoje. Naujasis dujotiekis tapo pirmąją tiesioginiu Centrinės Azijos dujų eksporto jungtimi, visiškai aplenkiančia Rusiją. Jis laikomas labai svarbiu veiksniu, galinčiu padėti energetikos išteklių turtingoms buvusioms Sovietų Sąjungos respublikoms ištrūkti iš Maskvos ekonominės įtakos zonos.

ISLAMABADAS

Pakistano teismas nusprendė, kad 5 amerikiečiai, kurie buvo sulaikyti įtariant juos ryšiais su maištininkais, negali būti deportuoti tol, kol teisėjai neperžiūrės jų bylų, praneša BBC. Lahoro Aukščiausiojo Teismo atstovai teigia, kad jiems reikia daugiau informacijos apie bylą. Minėtieji asmenys praeitą savaitę buvo sulaikyti Pandžabo provincijoje, jų ieškota dėl ryšių su išpuoliais JAV. JAV kol kas taip pat neprašė Pakistano Amerikos piliečius išduoti.

MANILA

Filipinuose kovotojai paleido 47 žmones, kuriuos Agusan-del-Suro provincijoje pietinėje Mindanao saloje įkaitais laikė nuo gruodžio 13 d., praneša AFP. Pagrobėjai iš vietinės Manobo genties sutiko paleisti įkaitus po to, kai provincijos gubernatorių užtikrino, kad pagrobėjai nebus suimti. Be to, pagrobėjai taip pat pareikalavo, kad valdžios atstovai paaukotų jų dievams. Tai taip pat buvo padaryta.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Irane prieš teismą turės stoti trys JAV studentai, kurie pėsčiomis keliaudami po Iraką netyčia kirto Irano sieną, BBC pareiškė Irano užsienio reikalų ministras. Amerikiečiai, kurie buvo sulaikyti liepos mėn., apkaltinti nelegaliai kirtę Irano sieną. Jaunuolių artimieji pasakoja, kad jie keliavo pėsčiomis po Iraką ir sieną su Iranu kirto netyčia, nes ji nebuvo tinkamai pažymėta. Irano pareigūnai mano, kad trys JAV studentai į Iraną atvyko šnipinėti.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS TREČIASIS ADVENTO SEKMADIENIS UGDOMI TIESOS

Kun. VYTENIS VAŠKELIS

Rugsėjo 12 dieną popiežius Benediktas XVI sakė pamokslą apie kunigystės esmę. Tarp kitų kiekvienam dvasininkui būtinų savybių jis išskėlė protingumo svarbą. Popiežius sakė, jog protingumas – tai ne gudrumas, o pirmenybės teikimas tiesai, kuri daro tiesioginę įtaką žmogaus proto sprendimams. „Pirmos, pačios svarbiausios dorybės esmė yra leisti būti ugdomam tiesos, kurią mums rodo Kristus”, – tai Šventojo Tėvo žodžiai, kurie skatina ne tik dvasininkus iš naujo maldingai gilintis į dieviškojo Apreiškimo tiesas, bet ir visus tikinčiuosius ragina kasdien atsiverti Viešpaties tiesų pažinimui, kuriuos jis tikrai išlaisvina nuo bet kokio rafinuoto melo pinklių.

Tačiau kiekvieno žmogaus gyvenime esti psichinio bei fizinio nuovargio ar blogos nuotaikos būsenų, kai kyla noras, pavyzdžiui, nemalonaus streso būsenoje pyktį išlieti ant šalia esančiojo. Kaip svarbu šią išbandymo valandėlę, užuot pasidavus pagiežos antplūdžiui, bematant stoti į kovą su blogiu ir ryžtingai apsispręsti atmesti kiekvieną apmaudą, nuoskaudą ir visas kitas apgaulingos savimeilės apraiškas.

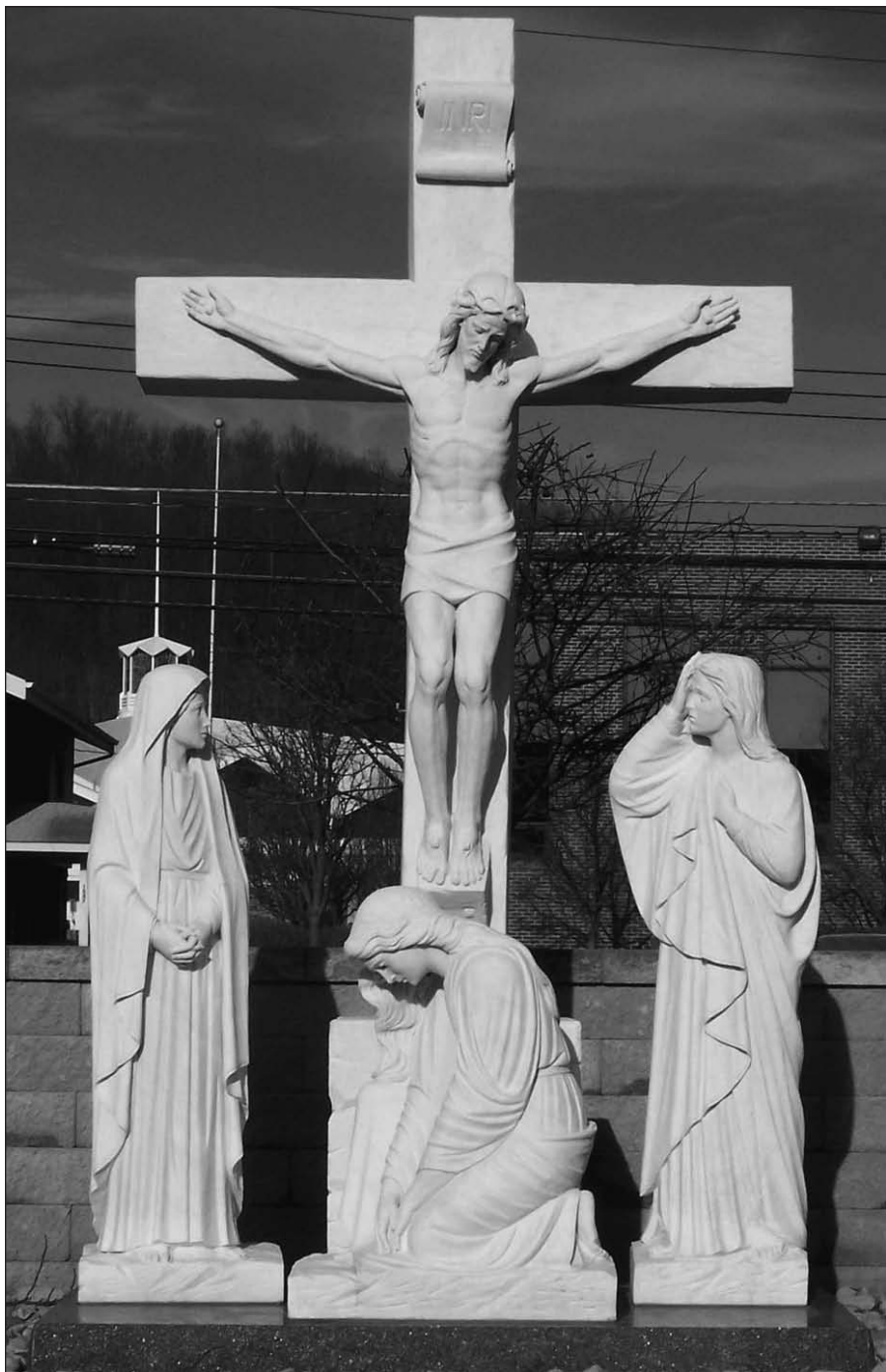
Mūsų vidinis gyvenimas tebūna kasdien stiprinamas krikščioniškų knygų, straipsnių, ypač Biblijos, skaitymu, mąstymu bei pasiryžimu tas pažintas tiesas vykdyti. Tada mummyse nejučiomis formuosis tvirta moty-

vacijos kryptis – visa, kas skleidžia bet kokį melo dvoką, nedvejojant atmesti, o tai, kas veda į tiesą, palaikyti bei puoselėti. Teologas Mutzas įžvalgiai rašė: „Be tvirtų moralinių principų, kurie kiekvienu momentu pristato valiai stiprių motyvų, mus parbloškų aistra, panašiai, kaip stipri srovė paglemžia ir nuneša į vandenį įmestą skiedrelę. Remdamiesi tvirtais principais, pagrįstais giliu svarstymu, įstengsime nuslopinti ir ramiai suvaldyti šelstančią aistrą. Tvirti principai suteikia valiai griežtumo ir žaibiško veikimo malonę ir tuo užtikrina pergale.”

Kaip televizoriaus ar kompiuterio jungiklis iškart nutraukia vaizdą ar programos rodyką, taip ir mintyse, kai nuspaudžiame „mygtuką” ir sustabdome žalingų minčių judėjimą, tada uždegame žalią šviesą, kaip moko Bažnyčios katekizmas, jautrios, teisingos ir patikimos sąžinės ugdymui, nes būtent sąžinė daro sprendimus, klausydama proto, derindama juos su tikroju gėriu, kurio nori Kūrėjo išmintis.

Taigi, kai būsime Dievo tiesos apšviesti ar net jos vis dažniau pagausiami, vis laisviau atsiversime Šventosios Dvasios tyliesiems įkvėpimams, kurie mus mokys visada rinktis tai, kas svarbiau. Pasak Benedikto XVI, į viską stengiamės žvelgti „ne pravėrę siaurą mūsų pačių gudrumo langelį, bet pro platų, Kristaus mums atvertą langą į tiesą”.

Bernardinai.lt

PASAKOJIMAS APIE SILKĘ

Kūčios

Kalėdos ir Naujieji metai jau čia pat, šventės jaučiamos visur ir vis arčiau. Artimiesiems bei draugams siunčiame sveikinimo atvirukus, perkame dovanas, puošiame namus ir, aišku, galvojame, kuo šiemet prie Kalėdų stalo nustebinsime namiškius.

Pagal senovės lietuvių tradicijas po pasninko, kurio metu galiodavo daugybė įvairiausių draudimų, Kalėdos yra laikas palepinti save ir savo skrandį įvairiausiomis gėrybėmis. Kepta paukštiena, bulvių košė, gausybė vyniotinių ir mišrainių, saldžiausi pyragai, tortai, sausainiai – dabar leidžiama viskas. Tačiau per Kūčių vakarą nuo seno Lietuvoje buvo paprotys pasninkauti. Šios tradicijos daugelis lietuvių laikosi ir dabar. Ypač svarbu, kad Kūčių vakarieneje nebūtų jokių mėsinių valgių.

Kūčių valgiai turi savo simbolinę prasmę. Obuoliai simbolizuoja Rojaus medį, be to, tai skalsos, laimės simbolis. Žirniai simbolizuoja išvartoto iš Rojaus Adomo ašaras. Kviečiai – skalsos simbolis. Grūdų mišinys – derlingi metai. Medus – šviesos ir sveikatos simbolis. Kūčiukai simbolizuoja arba meilės vakarienę, arba duonos kepaliuką protėvių vėlėms vaišinti. Žuvis ir silkė – pasninko valgis.

Silkė mums tapo kone Kūčių simboliu. Deja, šią žuvelę dažniausia prisimename tik artėjant Kūčioms, tada pradėdame lakstyti po parduotuves, jos ieškodami. Mūsų laimei rinktisi yra iš ko.

Silkę valgome jau keletą tūkstančių metų

Silkė pirmiausia buvo pradėta valgyti Skandinavijos teritorijoje 3000 metų prieš Kristaus gimimą. VII amžiuje škotai pastatė silkių gamyklą, kurios pirmieji klientai buvo olandai. Europoje silkė nebuvo vertinama. Prancūzijoje ji buvo dalijama beturčiams nemokamai įvairių švenčių progomis. Silkės nemėgo dėl jos kvapo ir kartumo. Padėtis pasikeitė beveik prieš šešis šimtus metų, kada sūdyti silkes sumanė olandų žvejys Viljamas Beikelsas. Sūdyta žuvis ne tik kad nesugesdavo, bet ir netekdavo jai būdingo kartumo. Pirmiausia silkėms būdavo pašalinamos žiaunos, kurios iš tikrųjų ir buvo silkių kartumo ir kvapo priežastis, tada žuvis tvarkingai dėdavo į statinę, kiekvieną sluoksnį užbarstydami druska. Šitaip paruošta silkė nepaprastai skani ir statinėse gali išsilaikyti ilgą laiką.

Nuo tada nuo silkių ėmė priklausyti net ištisų tautų gerovė. Pavyzdžiui, nemažą vaidmenį ši žuvis suvaidino Anglijos istorijoje. XVII amžiaus pradžioje silkės gausiai traukdavo prie Anglijos krantų ir padėjo šaliai praturtėti. Silkių versle pirmaujančia išliko Anglija iki pat Pirmojo pasaulinio karo, tačiau vėliau šios žuvelės ją „išdavė” ir patraukė prie Norvegijos krantų. Garsi visame pasaulyje norvegiška silkė – viena iš skaniausių, jos yra įvairių rūšių.

Silkių rūšys

Silkė iki šiol yra viena populiariausių sūdytų žuvų. Įvairiai paruoštos sūdytos silkės rasime ant kiekvieno šventinio stalo, o Kūčių vakariene – neišsivaizduojama be silkės. Silkė yra sūdoma neišdarinėta, išdarinėta, gaminama filė, kuri dažnai naudojama kulinarijoms gaminiams ruošti.

Dar iki šiol kai kurie lietuviai ieško parduotuvėse neišdarinėto ir su galvomis silkių, parduodamų statinėse. Ir aš anksčiau nieko prieš neturėjau nusipirkti tokią silkę, tačiau keletą dienų pabuvojusi žuvies produktams skirtuose seminaruose, savo nuomonę pakeičiau. Detalių nedėstyti, kad nesugadinčiau skaitytojų šventinio apetito.

Tikrai ne veltui US Food and Drug Administration uoliai tikrina, kad į šalį nepakliūtų silkių su galvomis bei viduriais. Nemažai tokių silkių yra įvežama iš Kanados, nors JAV sienos apsauga ne mažiau nei narkotikus bando tokias siuntas sugauti prie sienos. Deja, nemažai daliai vis dėlto pasiseka prasmukti.

Labiausiai mėgstamos ir dažniausiai gaminamos silpnai sūdytos silkės, kurių druskos kiekis mažesnis negu 7 proc., arba marinuotos su prieskoniais ar be jų, t. y. apdorotos rūgštinti (paprastai acto rūgštinti) ir druskos tirpalu, kuris suteikia žuviai būdingą skonį, kvapą bei tekstūrą.

Sūdyimo metu vyksta įvairūs biocheminiai brandinimo procesai. Fermentai suskaido baltymus ir riebalus, ir žuvis įgauna naują skonį bei kvapą. Žalia, nekepta ir nevirta žuvis tampa tinkama valgyti: riebalai pasiskirto tolygiai, silkė tampa sultinga, švelnaus skonio, lengvai atsiskiria nuo kaulų. Sūdyimo metu tinkamai subręsti gali nedaugelis žuvų rūšių (be silkės – laiša, stauridė, skumburė ir kai kurios kitos žuvis). Kitos žuvis po sūdyimo nepraranda žaliai žuviai būdingo skonio bei kvapo ir todėl vartoti būna netinkamos.

Kuo riebesnė, tuo geresnė

Silkė yra lengvai virškinamas, labai svarbus maisto produktas žmogaus organizmui. Kaip laiša ar karpis, silkė priklauso žuvies grupei, turinčiai 25 proc. riebalų ir yra ypač naudinga dėl organizmui būtinų vitaminų, baltymų, mineralinių medžiagų, svarbių medžiagų apykaitai: jodo, B ir D grupės vitaminų, kalcio. Maistui vartojamos silkės, priklausomai nuo žvejybos sezono, yra: *maatjes* – dar neneršusi, jauna, sultinga ir kiek sūroka silkė, žvejojama gegužės ir birželio mėnesiais (pavadinimas kilęs iš olandų *maagdekensharing* – nekalta silkė); *volle haring* – dar neneršusios, tačiau gana riebios silkės, gaudomos liepos ir rugpjūčio mėnesiais bei nuo gruodžio iki balandžio; *ijle haring* – neršusios žuvis, kurios yra ne tokios riebios nei kitos, žvejybos sezonas – rugsėjo ir spalio mėnesiai.

Nukelta į 9 psl.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 134

Viskuo aprūpinti mes dabar galėjome pasiskirstyti vietas gultuose. Man, kaip „seniūniui“, teko privilegijuota vieta prie mažo, spygliuota viela išpinto langelio, gultų aukšte. Šią „protekciją“ man vienbalsiai suteikė visa brigada. Prie kitų trijų langelių buvo draugiškai nutarta gulėti visiems pakaitomis, kad kiekvienas turėtų galimybę grožėtis prabėgančiais gamtos vaizdais, bet su sąlyga, kad visiems pranešinės, pro kokias stotis pravažiuojame. Bendrai paėmus, visų kalinių nuotaika buvo optimistiška, lyg atgavus laisvę. Mėnesiais kankinami sausakimšose kameroose tarp keturių sienų, daugelis jau buvo praradę viltį, kad išliks gyvi. O ši būsima kelionė tokią viltį suteikė.

Prieš pat pajudant ešelonui, netikėtai buvo išlaipintas vienas kalinys ir į jo vietą išodintas kitas. Aš net nustėrau iš nuostabos, kai duryse pamčiau Vaitkų. Tą patį Mečislovą Vaitkų, kuris mane išdavė! Buvau stipriai priblokštas ir sujaudintas tokiu netikėtu enkavėdistų manevru. Jie juk bendrabylių, o juo labiau išdavikų, niekadros drauge nesodindavo. Tai tas pats, kaip triušį įleisti į gardą, pilną alkanų vilkų. Sunku spėti jų tuometines užmačias, bet greičiausiai Vaitkus jiems jau buvo neberekalingas, nei kaip išdavikas, nei kaip „stukačius“. Galbūt jie tik norėjo sadistiškai pasismaginti (natūralus kiekvieno čekisto poreikis), stebėdami, kaip lietuviai susidoros su savo bendratautičiu-išdaviku. Greitai pastebėjau, kad ir pačiam „triušiu“ tai buvo baisi staigmena. Pamatęs mane, jis suglumo, susigūžė ir nepajėgė ištarti nei žodžio. Greitai kažkuris iš mūsų „brigados“, nieko neįtardamas, paklausė naujojo bendrakeleivio vardo bei pavardės, norėdamas susipažinti bei padėti žmogui greičiau priprasti prie svetimos aplinkos. Kai šis vos girdimu balsu pro sukąstus dantis sunkiai išlemono, visi išgirdę klausiamai sužiuro į mane. Mes, kaliniai, neblogai žinojome vienas kito istorijas, bylas, kankintojus bei išdavikus. Atsakymas buvo mano povyzoje. Beliko tik žodžiu patvirtinti, kad tai tas pats – mane išdavęs žmogus. Visa „brigada“ – daugiausia jauni vyrai, kariai, partizanai, jau neblogai susipažinę su karo lauko teismo įstatymais, nemaža dalis ir patys įkliuvę dėl išdavysčių, tuoj pat priėmė neapskundžiamą nuosprendį. Jie vieningai nutarė, kad aš turiu susidoroti su šiuo išgama. Perbales Vaitkaus veidas liudijo, kad artinasi jo paskutinioji, ir kito ryto jis jau nebesulauks. Aš kategoriškai atsiskiauju tokios egzekucijos. Ramindamas save ir vyrus sakiau:

– Už šią ir kitas nuodėmes lai baudžia jį Dievas. O aš savo rankų neteršiu.

Bet „brigada“ jam nebuvo labai gailėstinga. Nė vienas jo prie gultų neprileido. Vaitkui teko miegoti ant grindų, prie „parašės“. Visą kelionės laiką niekas mūsų vagonė su juo nebendravo. Maža to, jis privalėjo kiekvieną kartą be eilės eilės išnešti „parašę“ ir iššluoti vagoną. Atlėgus pykčiui, aš mėginu prašyti vyrų jam atleisti, bet nė vienas tokiam pasiūlymui nepritarė. Taip visų pažemintas M. Vaitkus važiavo iki pat Taišeto.

Sustojus Taišeto stotyje, jis pagaliau buvo perkeltas į kitą vagoną.

Zonoje man daugiau neteko jo sutikti. Tik vėliau sužinojau, kad jis kažkuriame lageryje susiuostė su kriminaliniais nusikaltėliais ir pasivadinęs „Večiaslav Michajlovič Vaitkus“, terorizavo savo tautiečius – politinius kalinius, atiminėdamas iš jų siuntinius bei geresnius kalinio rūbus. Sutikau jį vėliau, jau grįžęs iš lagerio, apie 1956 metus, Kaune. Tuomet jis vertėsi spekuliacija – pardavinėjo padirbtus „aukso“ žiedus patikliems kolchozininkams. Galimas daiktas, kad tai jį ir privedė prie galo, apie kurį sužinojau, perskaitęs nedidelę žinutę tuometėje Kauno „Pravdoje“ („Kauno tiesoje“). Ten rašė, kad prie buvusio „Versalio“ viešbučio-restorano buvo rastas „buvusio vokiškųjų fašistų pagalbininko“ M. Vaitkaus lavonas su durtinėmis žaizdomis. Nežinau, ar tai buvo Aukščiausiojo valia, bet išdavikas Dievo teismo visgi sulaukė.

Greitai pralėkėme okupuotą Lietuvą ir pasinerėme į Sovietų Sąjungos neapbrėptus tolius. Važiavau šiuo „Rytų ekspresu“ ir pro mažą langelį stebėjau karo sugriautas stotis, sudegintus miestelius ir kaimus. Visur matėsi pulkai apskurusių, išalkusių moterų ir vaikų. Neprisimenu pavadinimo stoties, kurioje mes pirmą kartą anksti ryte sustojome. Turbūt tai buvo dar Baltgudijoje. Priešais stovinčius vagonus susirinko nemažas būrys moterų su vaikais. Apsirengę apiplyšusiomis šimtasiūlėmis jie tiesė atverstus delnus į mūsų pusę, prašydami duonos. Iš karto mes nesuvokėme, kaip laisvėje esantys žmonės gali prašyti išmaldos iš kalinių, esančių už spygliuotos vielos. Tai buvo neįtikėtina. Aiškiau išžiūrėję į išbalusius mažus kūdikius ant moterų rankų, į vyresnius bamblius įsikibusius į mamų sijonus (jeigu tuos skarmalus galima taip vadinti), įsitikinome, kad tai rūsti tikrovė. Vaikučiai, atkišę savo gležnus delniukus, kukčiodami graudžiai maldavo: – Dajte chlebuška, panočki!

Dauguma kalinių savo rūpestingų giminių buvo aprūpinti duonos džiuvėsiais, lašiniai bei kitais, ilgai negendančiais maisto produktais. Todėl kelionės metu gaunamos „paikės“ (250–300 gramų duonos davinio) daugelis iš jų visai nelietė. Aš negalėjau sau leisti tokios labdaros, nes per visą savo kalėjimo laiką maisto siuntinėlius buvau gavęs tik porą kartų.

Sutaupytos „valdiškos“ duonos perteklių, kad ši be naudos nepelytų, mes nutarėme atiduoti išbadėjusiems Gudijos gyventojams. Tai buvo ne taip paprasta padaryti. Maži vagono langeliai iš vidaus ir išorės buvo apipinti „grotų raštu“, spygliuota viela. Bet nedidelis duonos davinys laisvai tilpo pro vielų plyšį. Mes pradėjome mėtyti atliekamas „paikes“ pro abu langelius. Vargšai kaip varniukai pripuolė arčiau gaudyti ir rankioti kiekvieną trupinį. Stotyse ar bet kur kitur sustojus, vagonus saugodavo jiems priskirti NKVD sargybiniai. Jie važiavo kartu su mumis specialiai sukaltose būdelėse, kiekvieno vagono gale. Pamatęs sumaištį enkavėdistas pradėjo keiktis ir šaukti ant moterų ir vaikų, kad pasitrauktų nuo mūsų vagono.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRŪNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRŪNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

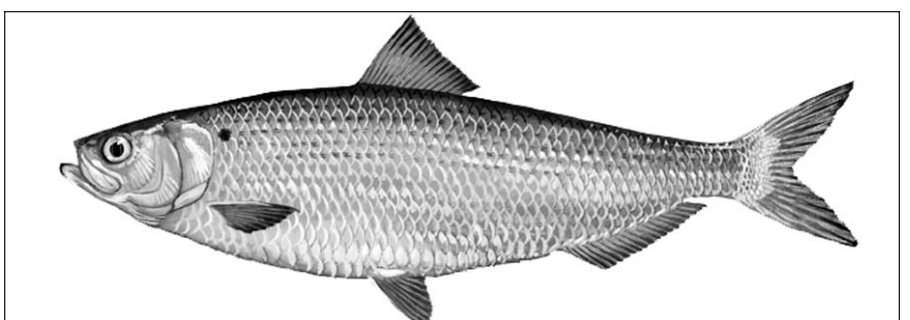
DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

PASAKOJIMAS APIE SILKĘ

Atkelta iš 8 psl.

Geras silkės skonis labai priklausomai nuo jos riebumo. Silkės riebalai lengvai pasisavinami, tad baimintis, kad priaugsite svorio, nereikėtų. Silkė organizmui teikia tik naudą. Šioje žuvyje esantys riebalai labai vertingi, nes jų sudėtyje yra svarbių širdies kraujagyslių sistemai sočiųjų riebalų rūgščių ir fosfatidų, taip pat riebalus tirpdančių vitaminų.

„Koko“ silkė

Čikagos pirkėjai turbūt jau pastebėjo vietos parduotuvėse sėkmingai parduodamas „Lietuviškos“, „Latviškos“, „Estiškos“, „Skandinaviškos“ silkės apvalias dėžutes, „Koko“ silkės filė plastikiniuose pakeklėliuose.

Iš tikrųjų pastebėti buvo nelengva, nes jas bematant išgraibstė geros silkės išsiilgę smaguriautojai. Neseniai juos pradžiugino dar viena naujovė – silkė „Žentas“, pagaminta

pagal mūsų senuosius receptus – su baravykais ir voveruškėmis, pagardinta kepintais svogūnais.

Šią skanią produkciją gamina įmonė „Norvelita“. Kadangi kone visa silkė šiandien gaudoma prie Norvegijos, 1995 metais, susijungus Lietuvos ir Norvegijos įmonėms, Raseinių seniūnijoje buvo įkurta Lietuvos ir Norvegijos bendrovė „Norvelita“. Per keletą metų įmonė įgijo aukščiausio įvertinimo pažymėjimus British Retail Certification ir International Food Standard Certificate.

Šiandien „Norvelita“ iš pirkėjų sulaukia daugiau užsakymų, nei gali pagaminti. Per 9 mėn. prekybos pajamas kilstelėjusi kone 50 proc., bendrovė augimą planuoja išlaikyti ir iki kitų metų pabaigos, rašo „Verslo žinios“.

Paragavę lietuviškosios „Koko“ ar kitokios „Norvelitos“ gaminamos silkės, tikrai nenusivilsite. Jos ieškote lietuviškose parduotuvėse.

Paruošė **Angelė Kavakienė**

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje lietuviškos
radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Koncertinę programą atliko solistė Lijana Kopūstaitė-Pauletti ir akompaniatorė Lisa Kristina.

Milda Šatienė sveikiną Anelę ir Edvardą Pocius jų bendro gyvenimo 60-mečio proga.

JAUNIMO CENTRO METINĖ VAKARIENĖ

Fotoreportažas

Lietuvių operos choristės pokilyje.

Kalbasi (iš kairės): A. Kleizienė, V. Kleiza ir LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė.

Metiniame JC pokilyje.

Kasmetinis jau 52-asis Jaunimo centro metinis pokylis sukvieta didelį būrį svečių. Tarp jų matėsi ir LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė, buvęs garbės konsulas ir Latvijos Lietuvos jėzuitų provincijolas Gediminas Vitkus, SJ, ir tie, kurie Jaunimo centre mokosi, dainuoja, šoka, dalyvauja kituose užsiėmimuose. Daugelio kolektyvų veikla neleidžia „užsnūsti“ Jaunimo centrui (JC) – čia įsikūręs Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, kurio archyvais naudojasi ne tik Amerikos lietuviai, bet ir mokslininkai iš Lietuvos, kas šeštadienį per 300 Čikagos lituanistinės mokyklos moksleivių semiasi lietuviybės, vyksta parodos Čiurlionio galerijoje, repetuoja Lietuvių Operos choro dainininkai, sukasi lietuvių liaudies šokių grupės „Suktinis“ poros. JC kavinėje vyksta įvairiausių vakaronės, rodomi kino filmai, centre veikiantis Moterų klubas dažnai sukviečia smaližius paragauti jų kepačių blynų. O kur dar skautai, įvairiausi koncertai, festivaliai? Argi viską išvardysi? Tad nenuostabu, jog susirinko tiek daug žmonių, daugeliui JC sukelia gražius prisiminimus.

Prieš pokylį Tėvų jėzuitų koplyčioje buvo atnašaujamos šv. Mišios už mirusius ir gyvuosius Centro rėmėjus, giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai.

Iškilmingą vakarienę pradėjo Jaunimo centro valdybos pirmininkė Milda Šatienė, pakvietusi žodžiu LR generalinę konsulę S. Aniulienę. Jaunimo centrą pasveikino į Čikagą atvykęs jėzuitų provincijolas G. Vitkus, SJ, Čikagos lituanistinės mokyklos

direktorė Jūratė Dovilienė.

Puikiai vakaro svečius nuteikė geras koncertas. Solistė Lijana Kopūstaitė-Pauletti ir akompaniatorė Lisa Kristina (Choral at DePaul University direktoriaus pavaduotoja jau antrą sezoną gražiai talkina Lietuvių Operai).

Vien ko verta buvo daina „Vilja“ iš II veiksmo Franz Lehar „Linksmosios našlės“, kuriai pritarė salėje esantys Lietuvių Operos choro dainininkai. Šia opere dainininkai ruošiasi pradžiuginti muzikos mylėtojus kitą sezoną.

Graži vakaro staigmena – ilgametės Moterų klubo pirmininkės Anelės ir jos vyro Edvardo Pocių sveikinimas jų gražios vestuvių 60-mečio sukakties proga. Gėlės, šampanas, „Ilgiausių metų“ – viskas buvo skirta 60 metų darniai išgyvenusiems porai.

Po invokacijos, kurią sukalbėjo kun. Antanas Gražulis, SJ visi gardžiavosi Vandos ir Algio Morkūnų paruošta vakariene.

Po vakarienės Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas Rimas Griškėlis įteikė Jaunimo centrui Fondo skirtą 7,000 dol. čekį.

Jaunimo centro tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus padėkojo Fondui ir visiems rėmėjams už aukas. Be jų JC tikrai būtų sunku išsiversti.

Na, o koks pokylis be loterijos? Ją vedė Tarybos pirmininkas V. Momkus.

Dar ilgai nesiskirstė susirinkusieji. Kalbos, prisiminimai, juokas skambėjo Jaunimo centre.

„Draugo“ info

ČLM direktorė Jūratė Dovilienė sveikina JC valdybos pirmininkę Mildą Šatienę.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

KAS VYKSTA KOPENHAGOJE?

Atkelta iš 3 psl. Fijū salų atstovė apsiašarojusi maldavo gelbėti jos kraštą. Dilema didėja, kai prie šių šalių priskaičiuoji Kiniją, Indiją, Indoneziją ir Braziliją. Šie dabar sparčiai besivystantys kraštai nėra dalis taip vadinamų „Annex-I“ šalių, kurias Kyoto protokolas įpareigoja šelpti besivystančias, neturtingas šalis.

Pasak T. Stern, Amerika ir Kinija kartu dabar išmeta daugiau nei 50 proc. visų į atmosferą išmetamų ŠD. Tačiau tarp 1990 ir 2005 metų JAV jau sumažino išmetamų ŠD kiekį 16 proc. ir, Obama skatinant, sieks mažinti toliau, o Kinija, jos ekonomicai sparčiai augant, vis dar didina ir didins išmetamų ŠD kiekį iki daugiau nei 60 proc. Ameriką priešinosi tokių kraštų, kaip Kinija, iš kurių ji skolinasi pinigus, finansavimui. Europos Sąjungos ir JAV delegacijos nori susitikti aptarti, kaip ŠD ar taip vadinama anglies atliekų įvertinimo rinka (carbon trading arba offset) gali padėti atliekų mažinimo finansavimui. Prieš tai protestuoja Kinija. Susidaro neatviras procesas, nepasitikimas, įtariama.

Debatai tęsis, klimatas keisis, energijos išteklių brangs, anglies

dvigubinis veiks per gamtos ir žmogaus sukurtus pramonės procesus, pvz., elektrifikaciją, transportą ir pan. Iki šiol, pasak Al Gore, tik penktadalis JAV respublikonų ir beveik trys ketvirčiai demokratų buvo įsitikinę, kad klimato kaita ir ŠD kontrolė yra rimtas reikalas. Ką COP-15 sukurs kitos savaitės pabaigoje, kaip tai paveiks Obama ir JAV Kongresas?

Ir ką tai reikš Lietuvai? Lietuva turi išskirtinę padėtį. Lietuvos energijos išteklių, pradedant atominė elektrine, kuri ŠD teršia mažai, keičiasi į superkamą elektrą ir perkamą naftos bei dujų minimumą. Tai pereinamasis laikotarpis. Ilgainiui tikriausiai grįšime prie atominės energijos, šiek tiek prie biomase kogeneruotos šilumos ir elektros sistemos (co-generated heat and power, CHP) ir protingų energetikos tiekimo tinklų bei vartojimo įpročių. Klimato poveikį Lietuva moka apskaičiuoti ir įvertinti. Pavyzdžiui, reikia tik pasiskaičiuoti Viliaus Kurausko straipsnį „Prekyba apyvartiniais taršos leidimais“, išspausdintą „Ozono“ leidinyje š. m. balandžio 5 d. (www.ozonas.lt). O kaip visa tai paveiks COP-15, dar patysime.

SEINAI, LENKIJA

Advento džiaugsmo Seinai pasitiko su dainomis ir kalėdaičiais

Trečiąją Advento sekmadienį, skiriamą džiaugsmui, Seinuose esančių Lietuvos namų scenoje skambėjo muzika ir dainos, šoko vietos moksleiviai, o vėliau atlikėjai ir žiūrovai, nors iki didžiųjų metų švenčių dar bemaž dvi savaitės, laužė kalėdaičius bei skanavo Kalėdų valgių. Be to, prieš koncertą pastato fojė buvo atidaryta tapybos ir keramikos darbų paroda.

Pasveikinti seiniškių atvyko būrelis gsrbingų svečių – Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas, europarlamentarė Radvilė Morkūnaitė, ambasadorius Varšuvoje Egidijus Meilūnas, poros kaimyninių Lietuvos rajonų valdžios atstovai.

Prieš santūrias linksmybes Seinų

bazilikoje, kaip ir kiekvieną sekmadienį, buvo aukojamos šv. Mišios. Trumpam į lietuvišką salelę Lenkijoje atvykę V. Ušackas ir R. Morkūnaitė padėjo gėlių prie čia gyvenusio vyskupo Antano Baranausko paminklo ir jo kapo bažnyčioje.

Popietę Lietuvos namuose buvo atidaryta Indrės Martinkienės tapybos ir Andriaus Janulaičio keramikos darbų paroda, surengtas nedidelis „Žiburio“ mokyklos moksleivių ir Lietuvos namų ansamblio koncertas. Jį seiniškiai baigė tradiciniu Kalėdų papročiu – kalėdaičių, kuriuos visiems atlikėjams ir žiūrovams išdalijo vaikai, laužymu bei vaišėmis.

Delfi.lt

DIDŽIOJI BRITANIJA

Lietuviai populiaria katalikybę

Beveik 600 tūkst. imigrantų iš Lenkijos, Lietuvos ir Slovakijos atvykimas į Didžiąją Britaniją padidino katalikybės populiarumą šalyje. Tokias tyrimų centro IPPR išvadas cituoja telegraph.co.uk.

Studija taip pat atskleidžia, kad Didžioji Britanija tapo namais daugiau nei milijonui musulmonų, kurie savo atvykimu keičia ir šalies religinį veidą. Kaip rodo tyrimo duomenys, beveik 4,5 mln. imigrantų teigia priklausantys

kažkuriai religinei konfesijai. Beveik ketvirtadalis jų teigia esantys musulmonai, daugiau nei pusė – katalikai.

Tradicinio tikėjimo – anglikonybės – populiarumas Didžiojoje Britanijoje paskutiniiais metais smuko, tačiau IPPR teigia, jog ši religija britams vis dar svarbiausia. Didžiojoje Britanijoje daugelis gyventojų priklauso anglikonų tikėjimui (apie 64 proc.), apie 10 proc. tikinčiųjų – katalikai.

Lrt.lt

Pranešame, kad 2009 m. gruodžio 13 d., sulaukusi 83 metų amžiaus, namuose mirė mūsų mylima mama, močiutė, sesuo ir teta

A † A ELEONORA VASILIAUSKAITĖ RADVILIENĖ

Gimė 1926 m. vasario 14 d., Lietuvoje. Gyveno Cicero, IL. Prieš dvejus metus persikraustė į Baltimore, MD pas dukrą.

Giliame liūdesyje liko: dukterys Loreta Bradūnienė, Felicija Gudinskienė su vyru Marijumi, sūnus Viktoras, anūakai Lukas, Domas ir Vincas Gudinskai ir Rita, Vytas ir Gintas Bradūnai, broliai Justas Vasiliauskas su žmona Edita ir vaikais Povilu, Debbie ir Ellen su šeimomis ir Zigmąs Vasiliauskas su žmona Anele (Lietuvoje) ir vaikais Alina ir Snieguole su šeimomis, dukterėčia Marlies Stipek su šeima, vyro brolvaičiai Rimtautas ir Leonas Radvilai su šeimomis (Lietuvoje) bei daugelis kitų giminių ir draugų Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a. a. Jurgio, sesuo a. a. Igno Vasiliausko, brolienė a. a. Wilmos, uošvienė a. a. Jurgio Bradūno, teta a. a. Irenos.

A. a. Eleonora bus pašarvota šeštadienį, gruodžio 19 d. 8:30 v. r. Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, IL. Šv. Mišios už jos vėlę bus aukojamos 9:30 val. ryto. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia savo vyro ir mamos.

Vietoj gėlių prašom aukoti šv. Mišioms arba labdaros organizacijai „Pagalba Lietuvos vaikams“.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Joseph Nosek and Sons, 708-484-7416

OLANDIJA

Kalėdų gerumo odiseja

2009 m. gruodžio 12-ąją Olandijos Lietuvių Bendruomenė (OLB), bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos ambasada Nyderlanduose, kvietė bendruomenės narius, jų draugus ir visus Olandijoje gyvenančius lietuvius į Kalėdinį labdaros renginį sunkiai sergantiems vaikams Lietuvoje paremti.

Susirinkusius renginio svečius pasveikino OLB pirmininkė Asta Helsper-Balčiūnaitė ir ambasadorius Vaidotas Verba. Ambasadorius, pirmasis paaugęs labdarai, savo kalboje sveikino visus su artėjančiomis šventėmis bei ragino nelikti abejingais organizuojamai „Kalėdinei gerumo odisejai“. „Tikrasis labdaringumas prasideda nuo tada, kai kitam atiduoti tai, ko tau pačiam dar reikia“, – sakė ambasadorius.

Bendruomenės pirmininkė nuoširdžiai dėkojo ambasados kolektyvui bei visiems svečiams už pagalbą organizuojant bei dalyvavimą renginyje ir jų aukotas lėšas, skirtas onkologinėms ligoms sergantiems vaikams. Renginio metu surinktos aukos bus pervestos labdaros ir paramos fondui „Rugutė“. Pirmininkė taip pat perskaitė šio fondo

direktorės Editos Abrukauskienės padėką už geranoriškumą ir norą padėti mažiesiems.

Vakaras prasidėjo lietuvių fleitisto Pauliaus Gefeno koncertu, kuriam už pasirodymą publika dėkojo gausiais plojimais. Po šventinio koncerto ir Arūno Matelio filmo „Prieš parsikrendant į žemę“ peržiūros, jaukioje pokylių salėje svečių laukė lietuviškos kalėdinės vaišės. Visi vakaro dalyviai bei svečiai draugiškai prisidėjo prie vakarienos organizavimo, sukuriant smagią, šiltą ir jaukią aplinką bei šventinę nuotaiką.

„Nors Olandijoje gyvenančių lietuvių skaičius yra palyginus su kitomis šalimis labai nedidelis ir savo tautiečius išsibarsčiusius po visą šalį susitikti gatvėje yra retas atvejis, tačiau tikėjome, kad į šią akciją susirinks nemažai žmonių. Akcijai aukojome daugiau nei 50 žmonių, kas rodo, kad norinčiųjų padėti yra, tad turime minčių ir ateityje organizuoti panašius renginius,“ – pabrėžė Bendruomenės pirmininkė.

www.olbinfo.nl
Brėmenas, Vokietija

Kalėdinis retro su B. Dambrauskaite

Gruodžio 5-osios vakarą lietuviai rinkosi į vakaronę „Kalėdų retro su B. Dambrauskaite“, kurią organizavo Brėmeno Lietuvių Bendruomenė. Atvyko ne tik brėmeniškiai, bet ir svečiai iš Hamburgo bei kitų miestelių.

Brėmeno LB pirmininkė Jolita Rolf visus susirinkusius pasveikino su artėjančiomis šventėmis, priminė apie šiais metais organizuotus renginius. Po iškilmingos pirmininkės kalbos sekė burtų traukimas – poilsinės kelionės į Birštono „Karališkąją rezidenciją“. Buvo ištraukti trys laimingieji, kurie gavo dienos poilsinę kelionę ir vienas laimingasis, laimėjęs pagrindinį prizą –

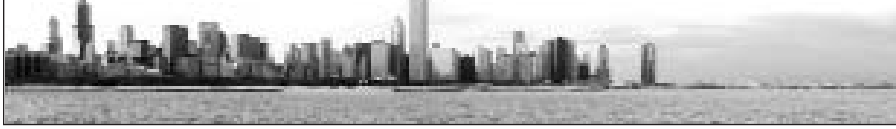
savaigalio poilsinę kelionę į Birštoną. Visiems pasidžiaugus laimėjimais, vakaro vedėjai pakvietė visus į estradinį koncertą. Scenoje pasirodė pati „mama estrada“ – Birutė Dambrauskaitė.

Renginio metu buvo skelbiamos metų nominacijos. Tai „Bendruomenės veidas“, „Bendruomenės šerdis“, „Bendruomenės puošmena“, „Metų geraširdis“, „Metų klanas“, „Metų muškietininkas“ ir t. t.

Susirinkusiems svečiams savo daineles atliko ir lituanistinės mokyklos „Varpelis“ vaikučiai.

Delfi.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius** š. m. gruodžio 16 d., trečiadienį, 2 val. p. p. maloniai kviečia į filmų popietę. Matysite filmą „Aukštadvaris“. Filmai rodomi Pasaulio lietuvių centre šalia Bočių menės įsikūrusioje skaitykloje.

◆**Kviečiame į filmo „Duburys“** peržiūrą ir susitikimą su filmo režisieriumi Gyčiu Lukšu: ketvirtadienį, gruodžio 17 d., 7 val. v. Jaunimo centro kavinėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL; penktadienį, gruodžio 18 d., 7 val. v. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL; šeštadienį, gruodžio 19 d., 6:30 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL. Filmo trukmė – 140 min., 2009, lietuvių k. (angliški subtitrai).

◆**Gruodžio 19 d. 6:30 val. v. Jaunimo rūmų salėje**, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, kviečiame visus atvykti ir pasižiūrėti teatralizuoto kalėdinio koncerto „Laikas“. Kartu su atlikėjais keliausime metų laikais, o Kalėdų senelis atvyks su daugybe gražių žaislų ir kiekvienas vaikas gaus kalėdinę dovanėlę. Šį koncertą rengia dainų ir šokių teatras „Pasaka“ (vadovė Rūta Mičiulienė).

◆**Ateitininkų Kūčios. Kviečiame** registruotis. Jau tradicija tapusios ir žmonių pamiltos Kūčios įvyks gruodžio 20 d. Jaunimo centre. 1 val. p. p. – šv. Mišios. Po to – kalėdaičiai, lietuviški Kūčių valgiai, jaunimo programa ir šventiškas bendras giedojimas. Registruokitės pas Oną Daugirdienę: odaugirdas@hotmail.com arba skambinkite tel. 630-325-3277. Visi maloniai kviečiami.

◆**Tradicinis Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijos choro koncertas vyks gruodžio 27 d. 1:30 val. p.p. Dalyvauja: kamerinis choras „Laudate Dominum“ ir solistė Lijana Kopūstaitė-Paulietė.

◆**Š. m. gruodžio 28–29 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p.** Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL), rengiama biblijinė stovykla pirmo–šešto skyriaus moksleiviams. Šių metų tema – „10 Dievo įsakymų“. Registracija iki gruodžio 15 d. Kreiptis į seselę Laimutę tel.: 630-243-1070 arba el. paštu: ses.laimute@yahoo.com

◆**Balzeko lietuvių kultūros muziejus** 2009 m. Žmogumi paskelbė dr. Liną Antaną Sidrį. Pagerbimas įvyks š. m. gruodžio 31 d. muziejaus Gintaro salėje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL. Pradžia 8 val. v. Vakariene – 9:30 val. v.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Beverly Shores Lietuvių klubas** maloniai kviečia draugus iš arti ir toli į Kalėdinį pabendravimą, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 20 d., 2 val. p. p. Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores, IN. Šv. Mišias 1 val. p. p. aukos kun. Antanas Gražulis, SJ, giedos Revitos Rudzevičienės vadovaujamas lietuvių choras. Jūsų laukia šventinė nuotaika ir vaišių stalas!

◆**Detroito „Žiburio“ mokyklos** tradicinė „Kalėdų eglutė“ ruošiama sekmadienį, gruodžio 20 d., Dievo Apvaizdos salėje, tuoj po šv. Mišių. Programėlėje dalyvaus visi mokyklos mokiniai. Atvyks visų laukiamas Kalėdų Senelis.

◆**Philadelphia Vinco Krėvės** lituanistinė mokykla Šv. Andriejaus parapijos salėje gruodžio 20 d. 12 val. p. p. ruošia tradicinę V. Krėvės lituanistinės mokyklos Eglutę. Vaikučiai parodys linksmą vaidinimą „Pasiklydusios pasakos“. Po vaidinimo pas mus apsilankys lietuviškas Kalėdų senelis. Tėvelius prašome parūpinti po nedidelę dovanėlę, kurią galėsite palikti Senelio padėjėjams. Vaisės – suneštinės. Turint klausimų, prašome kreiptis į Jorūnę adresu: jorunebalciuniene@yahoo.com arba į Darių Paškevičių adresu: Rendarj@aol.com.

◆**Informacinis susitikimas** su studentų ir moksleivių stažuotų programos LISS Lietuvoje organizatore JAV LB Krašto valdybos vicepirmininke Birute Bublione ir šios programos dalyviais gruodžio 20 d. 1 val. p. p. vyks Lietuvių piliečių klube, So Bostone, 368 W. Broadway. Susitikime dalyvaus studentai: Aista Kazlauskaitė, Raimundas Kazlauskas, Lina Maciūnaitė bei JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas ir LISS programos administratorė Rasa Ardytė-Juškienė. Registracijos formas/nuorodas ir kitas reikalingas formas galima rasti LISS tinklalapiuose: www.stazuote.com

Sekmadienio, gruodžio 13 d., popietę gausus būrys žmonių susirinko Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje pasiklausyti Kalėdinio koncerto. Gaila, kad dėl techninių kliūčių neišgirdome varpų muzikos, tačiau brolių Povilo ir Tomo Strolių bei jiems talkinusio, mušamaisiais grojusio Troy Hancock muzikavimas klausytojus nuteikė maloniai.

Koncerto akimirka (iš kairės): Tomas ir Povilas Strolios, toliau – T. Hancock.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Artėja Kalėdos ir Naujieji metai

Geras sumanymas savo draugus, gimines, pažįstamus pasveikinti per „Draugą“. Savo laiškus su sveikinimo tekstu ir 25 dol. čekiu siųskite „Draugo“ administracijai. Mielai išspausdinsime Jūsų sveikinimus mūsų dienraštyje.

Stasė Semėnienė, žurnalistė, „Draugo“ bendradarbė ir Draugo fondo (DF) garbės narė, švenčių proga atsiuntė DF 150 dol. ir linkėjimus: „Siunčiu mažytę kalėdinę dovanėlę senučiukui ‘Draugui’ per DF. Jis mus džiugina, informuoja, šviečia bei jungia kasdien! Mes privalome jį prisiminti ir remti.“

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja už dosnią auką ir kviečia skaitytojus nepamiršti DF švenčių proga.

Lituanistinėse mokyklose prasidėjo Kalėdų sezonas. Mokiniai ir mokytojai paruošė gražias kalėdines programas, kurias parodys savo tėveliams, močiutėms ir seneliams, sesutėms ir broliukams.

Gruodžio 12 d. Kalėdų senelis jau apsilankė pas pačius mažiausius Čikagos lituanistinės mokyklos mokinukus. Jis ne tik atnešė vaikučiams dovanėlių. Kartu su kiškučiais, meškučiais, vabaliukais, ežiukais smagiai sukosi ratelyje.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Seattle, WA LB įvykių kalendorius

Kiekvieną mėnesį, kas antra penktadienį 10:30 val. r. **Pipirų ratelis** kviečia visus ikimokyklinio amžiaus vaikučius (maždaug iki 5 metų) kartu pažaisiti ir pabendrauti lietuviškai. Dėl informacijos kreiptis į Austiną De Bonte, austinad@hotmail.com, 425-788-5609.

„**Lanko**“ šokių grupės repeti-cijos prasidės sausio mėnesį. Tikimės pamatyti mūsų jaunuosius šokėjus Vasario 16-osios minėjimo programoje vasario 6 d., „The Baltic Rites of Spring“ šokių pynėje Seattle centrinėje bibliotekoje, taip pat „Folk-life“ festivalyje Seattle, Memorial Day savaitgalį. Visą smulkesnę informaciją galite gauti pasiteiravę adresu: nerismaria@yahoo.com. Grupės vadovė Neris Palūnienė kviečia prisijungti ir naujus šokėjus.

Sausio 23 d., 7:30 val. v. dr. Dainiaus Vaičekonio koncertas „The Beethoven Piano Sonatas Cycles“ Arts Center, Western Washington University, Bellingham.

Sausio 24 d., 3 val. p. p. dr. D. Vaičekonio koncertas „The Beethoven Piano Sonatas Cycles“ Campus Theatre, Shoreline Community College, Shoreline.

Vasario 6 d., 4:30 val. p. p. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Latvian Hall, 10710 3rd Ave. NE, Seattle. Laukiame Jūsų pakilia nuotaika ir naminiams gardumynais, kuriuos norėtume matyti virtuvėje iki 4 val. p. p.

Vasario 20 d., 9 v. r. – 4 val. p. p. pirmosios Seattle lietuvių Užgavė-

nės Happy Trails Horse Adventure Park. Įėjimas – 20 dol. suaugusiems, 10 dol. – vaikams. Mažyliai iki 2 metų amžiaus įleidžiami nemokamai. Prašome apsirūpinti maistu, kaukėmis ir gera nuotaika. Daugiau informacijos – Aušra Vaštakas (el. paštas: laume@amsn.com).

Kovo 24 d. 3 val. p.p. dr. Dainiaus Vaičekonio koncertas „The Beethoven Piano Sonatas Cycles“ Brechemin Auditorium, School of Music, University of Washington, Seattle.

Kovo 28 d., 2 val. p. p. Margučiai! Lietuvos Dukterys kviečia visus prie didelio, vašku kvepiančio stalo Audriaus ir Aušros Vaštakų namuose: 29302 61st Ave., S. Auburn, 253-529-8483.

Balandžio 22–24 d. AABS konferencija, University of Washington.

Balandžio 24 d. 2 val. p. p. Lietuvos Dukterų metinis susirinkimas Geni Orrico namuose: 19912 NE 121st St. Woodinville, WA, 425-558-4084. Kaip ir visuomet, prašome nuste-binti mus namų gamybos patiekalu, kurį ragausime po susirinkimo.

Liepos 25 d. 2 val. p. p. Lietuvos Dukterų organizuojamas Mėlynių pokylis (Blueberry Acres, 32 McRae Rd., NE, Arlington, WA). Kasmetinės susineštinės vaisės, viliojantys laimikiai, tylos aukcionas, linksmybės ir, žinoma, linkstančios mėlynių krūmų šakos. Prisiragavę galėsite mėlynės vežtis namo už tikrai puikią kainą.

„**DRAUGAS**“ lietuviybės švyturys ir sargas!
www.draugas.org